

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

FILOZOFICKÁ FAKULTA

Postoj generace Y a Z k vybraným možnostem investování

Bakalářská práce

Olomouc 2024

Jaroslav Jurník

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
FILOZOFICKÁ FAKULTA

Postoj generace Y a Z k vybraným možnostem investování

Bakalářská práce

Autor: Jaroslav Jurník

Vedoucí práce: Mgr. Ondřej Kročil, Ph.D.

Olomouc 2024

Prohlášení

Místopřísežně prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma: *Postoj generace Y a Z k vybraným možnostem investování* vypracoval samostatně pod odborným dohledem vedoucího práce a uvedl jsem v ní všechny použité podklady a literaturu.

V Olomouci dne.

Podpis

Poděkování

Rád bych tímto poděkoval vedoucímu mé bakalářské práce Mgr. Ondřeji Kročilovi, Ph.D. za cenné a přínosné rady a podnětné připomínky, které mi v průběhu vedení bakalářské práce poskytnul. Dále bych rád poděkoval všem respondentům, kteří se zúčastnili tohoto výzkumu a umožnili mi zpracovat bakalářskou práci.

Abstrakt

Cílem práce je zjistit postoj generace Y a Z v České republice k vybraným možnostem investování, konkrétně k akciím, nemovitostem a kryptoměnám. Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Základem práce je teoretická část, která definuje pojem postoj, jeho složky, generace Y a Z, základní pojmy v oblasti investic, investiční možnosti a aktuální stav poznání. V praktické části je provedena analýza dotazníkového šetření a následně jsou zodpovězeny výzkumné otázky. V závěru praktické části jsou uvedeny limity a využitelnost výzkumu.

Klíčová slova: postoj, generace Y, generace Z, investice, akcie, nemovitost, kryptoměna, dotazníkové šetření

Abstract

The aim of the study is to determine the attitude of Generation Y and Z in the Czech Republic towards selected investment options, specifically towards stocks, real estate and cryptocurrencies. The thesis is divided into theoretical and practical parts. The theoretical part of the thesis defines the concept of attitude, its components, generation Y and Z, basic concepts in the field of investment, investment options and the current state of knowledge. The practical part analyses the questionnaire survey and then answers the research questions. The practical part concludes with the limitations and applicability of the research.

Keywords: attitude, generation Y, generation Z, investment, stocks, real estate, cryptocurrency, questionnaire survey

Obsah

Úvod	9
TEORETICKÁ ČÁST	10
1. Postoj.....	10
1.1 Definice pojmu postoj	10
1.2 Složky postoje.....	10
1.3 Měření postoje	11
1.4 Postoj k investování	12
1.5 Typy investorů podle postoje k riziku.....	13
2. Vymezení vybraných generací.....	15
2.1 Generace „Y”	15
2.2 Generace „Z”	15
3. Pojmy v oblasti investic	16
3.1 Investice	16
3.2 Investování	16
3.3 Investiční trojúhelník	17
3.3.1 Výnos.....	17
3.3.2 Riziko	17
3.3.3 Likvidita.....	18
3.4 Investiční nástroje.....	18
3.4.1 Finanční instrumenty	18
3.4.2 Reálné instrumenty.....	19
4. Investování do akcií.....	20
4.1 Akcie	20
4.2 Druhy akcií	20
4.3 Způsoby investování do akcií.....	21
5. Investování do nemovitostí.....	24
5.1 Charakteristika nemovitostí.....	24
5.2 Druhy nemovitostí	24
5.3 Způsoby investování do nemovitostí	25
6. Investování do kryptoměn.....	28
6.1 Kryptoměna	28
6.2 Druhy kryptoměn.....	28
6.3 Způsoby investování do kryptoměn.....	29

7. Současný stav poznání – postoje lidí k investování	31
PRAKTICKÁ ČÁST.....	32
1. Metodika práce.....	32
1.1 Cíl práce a výzkumné otázky	32
1.2 Metoda výzkumu	32
1.3 Sběr dat.....	32
2. Výsledky a vyhodnocení dotazníkového šetření	34
2.1 Vyhodnocení demografických otázek	34
2.2 Vyhodnocení otázek na afektivní složku postoje.....	36
2.3 Vyhodnocení otázek na kognitivní složku postoje.....	40
2.4 Vyhodnocení otázek na behaviorální složku postoje	46
3. Zodpovězení výzkumných otázek	55
3.1 Jak lze charakterizovat afektivní složku postoje generace Y a Z k vybraným možnostem investování?	55
3.2 Jak lze charakterizovat kognitivní složku postoje generace Y a Z k vybraným možnostem investování?.....	55
3.3 Jak lze charakterizovat behaviorální složku postoje generace Y a Z k vybraným možnostem investování?.....	56
4. Limity výzkumu.....	58
5. Využitelnost výsledků práce v praxi.....	59
5.1 Teoretické využití.....	59
5.2 Praktické využití	59
Závěr	60
Summary	61
Použité zdroje	62
Použité zkratky.....	66
Seznam obrázků	67
Seznam grafů.....	68
Seznam příloh.....	70
Přílohy.....	71

Úvod

V současné době se investování stává jedním z klíčových témat nejen v ekonomickém světě, ale i v širším společenském kontextu. Rostoucí finanční gramotnost a dostupnost informací o investičních možnostech umožňuje jednotlivcům aktivněji řídit své finance a hledat způsoby, jak zhodnocovat své úspory. Cílem bakalářské práce je zjistit postoj generace Y a Z k vybraným možnostem investování, kterými jsou akcie, nemovitosti a kryptoměny.

Možnosti investování byly vybrány z několika důvodů. Za prvé, akcie jsou tradičním a dlouhodobě osvědčeným investičním nástrojem, který umožňuje investorům podílet se na růstu firem a na zisku z dividend. Nemovitosti pak představují jednu z nejstabilnějších forem investic, která nabízí dlouhodobé zhodnocení v podobě nárůstu hodnoty a případného pravidelného příjmu z pronájmu. Kryptoměny zase reprezentují relativně nový druh investic, který přináší výzvy i nové příležitosti díky své volatilitě a potenciálním vysokým výnosům. Generace Y a Z byly vybrány, protože jsou často považovány za technologicky a finančně vzdělanější a aktivnější ve finančním světě než předchozí generace (Wiedmer, 2015).

Práce je rozdělena do dvou logických celků, praktické a teoretické části. Teoretická část se na začátku zabývá postojem, jeho definicí, složkami a způsobem měření. Dále pak popisuje postoj k investování, riziku a faktory, které ho ovlivňují. Kapitola 2 vymezuje generace Y a Z a popisuje jejich charakteristiky a vliv na finanční chování. Následně jsou v teoretické části definovány základní pojmy v oblasti investic. V teoretické části se další kapitoly postupně zaměřují na konkrétní investiční možnosti, kterými jsou akcie, nemovitosti a kryptoměny. V každé z těchto kapitol je charakteristika konkrétní investice, její druhy a způsoby investování. V závěru teoretické části je uveden současný stav poznání.

Praktická část obsahuje metodiku práce, kde je definován cíl práce, výzkumné otázky, metoda výzkumu a sběr dat. Následuje vyhodnocení dotazníkového šetření, které bylo rozděleno na čtyři podkapitoly. Na základě výsledků dotazníkového šetření je odpovězeno na tři výzkumné otázky. V závěru praktické části jsou uvedeny limity a využitelnost bakalářské práce.

TEORETICKÁ ČÁST

1. Postoj

První kapitola je věnována vymezení pojmu postoj. Je zde vysvětleno, co postoj znamená a jaké jsou jeho složky. Dále je popsáno, jak lze postoj měřit a jaký je nejčastější způsob měření postojů. V další části je vysvětleno, co je to postoj k investování a co ho ovlivňuje. Na konci této kapitoly jsou uvedeny typy investorů podle jejich postojů k riziku.

1.1 Definice pojmu postoj

Postoj je relativně ustálený sklon jedince chovat se v určité situaci určitým způsobem, například reagovat pozitivně nebo negativně. Postoj se neustále vyvíjí a mění v důsledku předchozích zkušeností, což může vést k vyhledávání nebo vyhýbání se určitým situacím a podnětům. Postoj se formuje v průběhu činností, které směřují k uspokojení potřeb daného jedince (Vlácil, 2018).

1.2 Složky postoje

Postoje se popisují pomocí tří dimenzí (viz obrázek 1). Jedná se o emocionální (afektivní), kognitivní (poznávací) a konativní (behaviorální).

Afektivní složka postoje se vztahuje k emocionálním reakcím nebo pocitům, které jedinec chová k objektu, osobě nebo situaci. Příklady reakcí a pocitů zahrnují sympatii, nenávisť, strach, lásku a další. Afektivní složka postoje může ovlivnit chování jedince. Například pokud investor má strach z rizika a ztráty peněz, nebude investovat do vysoce rizikových investičních instrumentů (Hayesová, 2013).

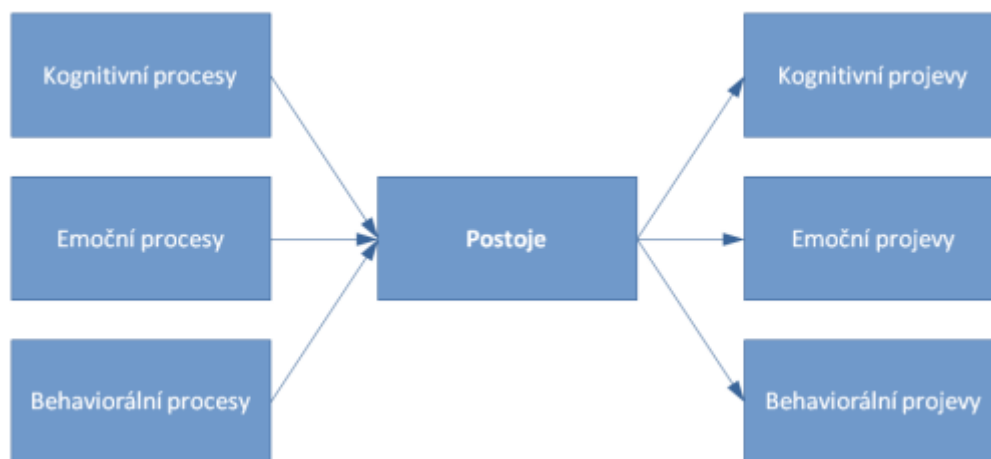
Jak již bylo zmíněno, afektivní složka se vztahuje k emocím a pocitům. Tyto dva pojmy se často používají jako synonyma, avšak existují mezi nimi rozdíly. Emoce jsou intenzivní, krátkodobé psychické stavy, které se objevují jako reakce na vnější události a jsou spojeny s fyziologickými změnami, jako je zvýšený srdeční tep nebo zrychlené dýchání. Emoce mají tendenci být intenzivní a rychle se měnit v reakci na danou situaci. Příklady emocí zahrnují hněv, strach, radost a smutek. Pocity jsou subjektivní prožitky emocí, které vznikají na základě interpretace a hodnocení emocionálních stavů jedince.

Na rozdíl od emocí mohou být pocity méně intenzivní a trvat déle, přičemž se mohou měnit a vyvíjet v čase. Pocity mohou být také ovlivněny kognitivními procesy a osobními zkušenostmi. Mezi pocity patří například pocit štěstí, vděčnosti, úzkosti nebo nostalgie (Spencer, 2022).

Kognitivní složka postoje obsahuje přesvědčení, myšlenky a vlastnosti, které si jedinec spojuje s předmětem, osobou nebo situací. Zahrnuje mentální procesy chápání a interpretace informací. Pokud si investor myslí, že investováním ochrání své finanční prostředky před inflací, tak to představuje kognitivní složku jeho pozitivního postoje k investování. Kognitivní složka může ovlivnit pocity ohledně investování (afektivní složka) a pravděpodobnost, že bude investovat častěji (behaviorální složka) (Breckler, 1984).

Behaviorální složka postoje popisuje, jak se člověk chová nebo jedná vůči předmětu, osobě nebo situaci na základě svého postoje. Každý jedinec má nějakou tendenci chovat se k objektu určitým způsobem. Behaviorální složka postoje u investora se může projevat tím, že pokud má pozitivní postoj k investování (afektivní a kognitivní složka), bude hledat způsoby, kam a jak častěji investovat (Breckler, 1984).

Obrázek 1: *Tříkomponentový model postojů*

Zdroj: (Wilmington, 2018)

1.3 Měření postoje

Postoj nelze měřit přímo, jedná se o hypotetickou vlastnost, která určuje predispozici hodnotit nějaký objekt příznivým nebo nepříznivým způsobem. Postoje je

možné zkoumat pouze nepřímo, prostřednictvím empiricky pozorovatelných projevů, které vyplývají z postojů. Mezi tyto projevy jsou zařazeny názory, hodnocení a záměry k objektu postoje a chování člověka v konkrétních situacích k objektu (Schwarz, 2008). Existuje několik metod měření postojů, avšak v této bakalářské práci se zaměříme na kvantitativní metodu, konkrétně na dotazníkové šetření.

Postoje se nejčastěji zjišťují prostřednictvím přímého dotazování respondentů, při kterém se obvykle využívají různé typy dotazníků. Dotazníkové šetření je jednou z nejrozšířenějších metod pro měření postojů, protože umožňuje získat strukturované a kvantifikovatelné údaje o názorech, hodnotách a preferencích jednotlivců. Dále umožňuje sledovat celkovou společenskou podobu určitého postoje či rozdíly mezi vybranými skupinami populace.

Pro měření postojů pomocí dotazníku se často využívá Likertova škála, kde respondent vyjadřuje míru souhlasu či nesouhlasu s různými výroky o daném postoji, předmětu, osobě nebo události. Likertova škála bývá nejčastěji pětistupňová („zcela souhlasím“, „spíše souhlasím“, „nevím“, „spíše nesouhlasím“, „vůbec nesouhlasím“), ale může být také dvoustupňová, třístupňová, čtyřstupňová až jedenáctistupňová. Výhodou Likertovy škály je, že zjišťuje obsah postoje a zároveň jeho přibližnou sílu (Taherdoost, 2019).

1.4 Postoj k investování

Postoj k investování může být ovlivněn různými faktory, jako jsou například individuální charakteristiky, věk, vzdělání, příjem, systematické faktory, subjektivní normy, předsudky z minulých zkušeností a další. Hlavní faktory, které ovlivňují postoj k investování, jsou finanční gramotnost, averze k riziku a vnímání rizika (Rosdiana, 2020).

Finanční gramotnost představuje klíčový koncept v oblasti osobních financí a ekonomického chování jednotlivců. Jde o schopnost lidí rozumět a efektivně pracovat s finančními prostředky, což zahrnuje dovednosti v oblasti správy peněz, plánování rozpočtu, porozumění finančním produktům a schopnost rozhodovat o finančních záležitostech. Finanční gramotnost výrazně ovlivňuje postoj jednotlivců k investování, finanční chování a úspěch v oblasti investic (Rosdiana, 2020).

Podle Rosdiana (2020) je averze k riziku dalším klíčovým konceptem v oblasti financí, který odráží tendenci investorů vyhýbat se nejistotě a riziku při rozhodování o finančních otázkách. Tato averze může být způsobena osobnostními charakteristikami, individuálními preferencemi nebo zkušenostmi s finančními ztrátami. Investoři se podle averze k riziku dělí na různé typy, nejčastěji se jedná o defenzivní, konzervativní, balancované, dynamické nebo agresivní investory.

Vnímání rizika je psychologický proces, který se týká přesvědčení, postojů, úsudků a pocitů lidí vůči riziku a interpretací investorů ohledně rizik spojených s investičními rozhodnutími. Vnímání rizika je přesvědčení, které mají jednotlivci, skupiny nebo generace o pravděpodobnosti výskytu rizika nebo o jeho významu a může být racionální nebo iracionální. Vnímání rizika hraje klíčovou roli v rozhodování investorů, protože ovlivňuje jejich preferované strategie a formuje jejich finanční chování (Rosdiana, 2020).

1.5 Typy investorů podle postoje k riziku

Investory lze rozdělit podle jejich postoje k riziku. Každý investor má odlišné priority a cíle, a proto existuje velké množství profilů investorů podle jejich přístupu k riziku. Postoj k riziku ovlivňuje strategii investora, jeho rozhodování a preferovaná aktiva. Nejobecnější rozdělení je na pět základních typů investorů. Jak již bylo zmíněno výše, jedná se o defenzivní, konzervativní, balancované, dynamické nebo agresivní investory.

Defenzivní investor je prvním typem investora. Jedná se o investora s vysokou averzí k riziku, pro kterého je primárním cílem ochrana investovaných peněz. Jeho cílem je především získat záruku, alespoň v podobě návratu investovaných finančních prostředků (Damiha, 2017).

Konzervativní investor má velmi podobné vlastnosti jako defenzivní investor. Konzervativní investor má také vysokou averzi k riziku a jeho cílem je zhodnotit svou investici nad úrovní inflace. Tento typ investora zvažuje investování do rizikovějších možností, pokud zde nadále zůstává určitá garance, která eliminuje případné výrazné ztráty (Finance.cz, 2016).

Dalším typem investora je balancovaný, známý také jako vyvážený investor. Vyvážený investor má větší toleranci k riziku než konzervativní investor. Tento typ investora si je vědom rizik a je připraven na možné ztráty. Vyvážený investor nejčastěji investuje do méně rizikových instrumentů, které kombinuje s těmi rizikovějšími. Jeho cílem je stabilně překonávat inflaci. Vhodné investice pro tento typ investora jsou například akcie nebo dluhopisy (Kohout, 2013).

Dynamický investor je typ investora, jehož vlastnosti a investiční strategie jsou velmi podobné vyváženému investorovi. Hlavním rozdílem je, že tento investor má ještě větší toleranci k riziku. Dynamický investor investuje více do rizikovějších investic a preferuje dlouhodobější investice (Damiha, 2017).

Posledním zmíněným typem investora je agresivní investor. Jedná se o investora, který chce dosáhnout co největšího zhodnocení svých finančních prostředků. Agresivní investor má pozitivní postoj k riziku a zvládá kolísání svých investic. Je připraven na to, že hodnota jeho investic může klesnout až o polovinu nebo být nižší než na začátku investování. Agresivní investor může dosáhnout vysokých výnosů, protože podstupuje vysoké riziko. Nejčastějšími investicemi jsou rizikové akcie, kryptoměny, komodity a další (Kohout, 2013).

2. Vymezení vybraných generací

2.1 Generace „Y”

Generace Y zahrnuje jedince narozené v letech 1981–1996 (Dimock, 2019). Generace Y se rovněž nazývá Mileniálové, Echo Boomers nebo Generace Why. Lidé této generace jsou důvtipní, společenší, adaptabilní, sebevědomí a otevření novým věcem, změnám a experimentům. Jedná se o generaci, která hledá rovnováhu mezi osobním a pracovním životem. Tato generace je plně adaptována na moderní technologie, které během jejich dospívání měly největší rozmach (Wiedmer, 2015).

Mileniálové jsou konzervativní investoři a často se rozhodují pro jednoduché investice. Rádi utrácí peníze, které pro ně mají význam jako prostředek k užívání si života, ne hodnoty. Tato generace má obavy z finančních rizik, investic a půjček. Z tohoto důvodu je mezi lidmi této generace oblíbený crowdfunding neboli skupinové financování, které je snazší a méně rizikové (Ferenc, 2023).

2.2 Generace „Z”

Lidé narození do generace Z se narodili mezi lety 1997-2012 (Dimock, 2019). Generace Z má mnoho jiných označení, jako například Gen Z, Gen Tech, Digital Natives nebo Gen Next. Tato generace je již od útlého věku vystavena internetu, což ji nejvíce odlišuje od ostatních generací. Lidé v této generaci jsou velmi vzdělaní, protože veškeré informace jsou digitalizovány a jsou přístupné téměř všem (Hammill, 2005).

Generace Z projevuje větší finanční gramotnost než předchozí generace ve stejném věku. Možnost internetu a sociálních sítí usnadňuje příslušníkům této generace vyhledávání a učení se nových informací, kterých neustále přibývá. Lidé z generace Z jsou často motivováni úspěchem jiných lidí. Investují do finančních instrumentů, ve které mají důvěru, i když to pro ně může například znamenat menší zisk nebo větší riziko (Treff Eisen, 2022).

3. Pojmy v oblasti investic

V této kapitole je vysvětlena základní terminologie v oblasti investic. Jsou zde definovány pojmy investice a investování. Dále je zde vysvětleno, co je to investiční trojúhelník a všechny jeho vrcholy. V poslední části této kapitoly je vysvětleno, jaké existují investiční nástroje.

3.1 Investice

Definování pojmu investice není snadné, protože v odborné literatuře existuje velké množství definic. Investici můžeme chápat jako odloženou spotřebu. Odloženou spotřebou rozumíme rozhodnutí vzdát se v daném okamžiku aktuálních prostředků za něco, co v budoucnu bude generovat větší finanční návratnost (Ministerstvo financí, 2014).

Dále můžeme investici chápat jako aktivum nebo položku získanou za účelem generování příjmu nebo zhodnocení. Zhodnocení znamená nárůst hodnoty dané položky nebo aktiva v čase (Hayes, 2023).

3.2 Investování

Investováním se rozumí proces, kdy se investor vzdá současné hodnoty finančních prostředků, která je jistá, za účelem získání budoucí hodnoty finančních prostředků, která však není jistá. Investor během tohoto procesu předpokládá, že budoucí reálná hodnota finančních prostředků bude vyšší než jejich současná reálná hodnota. Změna v reálné hodnotě finančních prostředků je potom odměnou investora za realizaci investice (Česká národní banka, 2023).

Cílem investování je ochrana vydělaných peněz před inflací. Inflace znamená růst cen v čase neboli oslabení kupní síly dané měny vůči zboží a službám, které spotřebitel kupuje (Česká národní banka, 2023).

3.3 Investiční trojúhelník

Investiční trojúhelník, známý také jako magický trojúhelník, se používá při výběru vhodné investice. Při rozhodování bere investor v úvahu tři základní parametry, kterými jsou výnos, riziko a likvidita (viz obrázek 2). Tyto faktory se vzájemně ovlivňují. Například vyšší výnos doprovází vyšší riziko a často i nižší likvidita (Šoba & Širůček, 2017).

Obrázek 2: *Investiční trojúhelník*

Zdroj: (Kudláček, 2022)

3.3.1 Výnos

První vrchol investičního trojúhelníku je výnos, který investory většinou nejvíce zajímá. Očekávané zhodnocení je jeden z hlavních faktorů, podle kterého investor vybírá investici. Zhodnocení je nejčastěji finanční a má různé formy, které závisí na druhu investice. Může se jednat o zvýšení hodnoty cenného papíru, nemovitosti nebo výplatu dividend (Gladiš, 2021).

3.3.2 Riziko

Druhým vrcholem je riziko. Riziko nemá přesně danou definici a nedá se objektivně měřit, protože ho každý může vnímat jinak. Pojem riziko lze chápat jako nejistotu, že investor nedosáhne předpokládaného výnosu, nebo čelí nebezpečí trvalé ztráty investice. Riziko vyplývá z nepředvídatelných a nejasných událostí v budoucnosti, proto rozlišujeme více druhů rizika (Gladiš, 2021).

Tržní riziko představuje riziko pro všechny akcie a dluhopisy na určitém kapitálovém trhu. Tržní ceny investičních nástrojů mohou klesat nebo stoupat v závislosti na ekonomických, politických nebo přírodních vlivech.

Inflační riziko znamená snížení kupní síly v důsledku zvýšení cen zboží a služeb. Inflace ovlivňuje reálnou výnosovou míru investičních nástrojů.

Riziko likvidity znamená, že investor bude muset prodat investici pod cenou, nebo ji nebude moct prodat vůbec.

Úvěrové riziko (kreditní riziko) je neschopnost dlužníka splácet své závazky. Na měření tohoto rizika se používá rating. Rating je hodnocení bonity dlužníka neboli schopnost dlužníka splácet své závazky. Nejznámějším produktem, který nese úvěrové riziko je bankovní úvěr.

Měnové riziko představuje hrozbu změny kurzu měny, ve které investor koupil investici.

3.3.3 Likvidita

Likvidita je schopnost vyměnit investici za peníze. Hotovost je považována za nejlikvidnější aktivum. Investor při výběru investice zvažuje také její likviditu, protože může nastat situace, kdy bude potřebovat finanční hotovost (Kudláček, 2022).

3.4 Investiční nástroje

Pro investiční nástroje se používá také označení investiční instrumenty. Investiční nástroje jsou aktiva, která investorovi chrání peníze nebo generují výnos. Investiční instrumenty se dělí do dvou kategorií (viz obrázek 3), a to na finanční instrumenty a reálné instrumenty (Kenton, 2023).

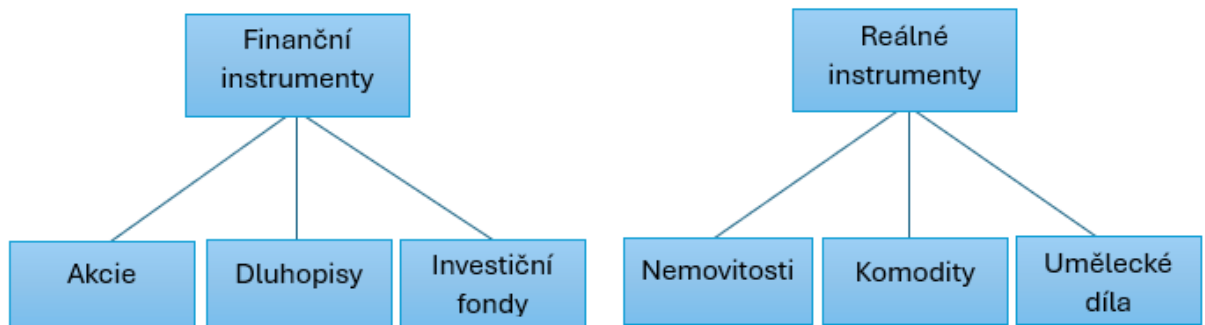
3.4.1 Finanční instrumenty

Finanční instrumenty jsou rozsáhlou kategorií, proto si uvedeme základní rozdělení. Mezi základní druhy jsou zařazeny investiční instrumenty peněžního a kapitálového trhu, cizí měny a drahé kovy. Investičními instrumenty peněžního a kapitálového trhu jsou například úvěry, akcie, dluhopisy, podílové listy a finanční deriváty (Rejnuš, 2014).

3.4.2 Reálné instrumenty

Reálné investiční instrumenty jsou komodity (s výjimkou drahých kovů). Jedná se například o zemní plyn, maso a rýži. Součástí reálných instrumentů jsou také nemovitosti a movité věci. U movitých věcí lze považovat za investiční instrument pouze některé jejich druhy, například umělecká díla (Rejnuš, 2014).

Obrázek 3: *Investiční nástroje*

Zdroj: Vlastní zpracování

4. Investování do akcií

Tato kapitola se věnuje investování do akcií, což je jedna z tří vybraných možností investování v této bakalářské práci. Vysvětluje se zde pojem akcie a uvádějí se základní druhy akcií. V další části jsou uvedeny dva nejčastější způsoby investování do akcií a jejich příklady.

4.1 Akcie

Akcie je definována jako cenný papír nebo zaknihovaný cenný papír, který opravňuje majitele podílet se na řízení společnosti. S vlastnictvím akcie je spojeno právo akcionáře jako společníka podílet se na řízení, zisku nebo na likvidačním zůstatku společnosti v případě zrušení společnosti s likvidací (§ 256 odst. 1 Zákon č. 90/2012 Sb., Zákon o obchodních korporacích). Akcie je majetkový cenný papír, který nemá dobu splatnosti. Cenný papír, a s ním všechna práva a podmínky, může být převeden na jiného investora. Akcie je typ cenného papíru, který se dá snadno převádět z jednoho vlastníka na druhého. Akcie musí obsahovat označení, že jde o akcii, jednoznačnou identifikaci společnosti, jmenovitou hodnotu, údaj o formě akcie, u akcie na jméno jednoznačnou identifikaci akcionáře a název druhu akcie a popis práv s ním spojených (§ 259 odst. 1 Zákon č. 90/2012 Sb., Zákon o obchodních korporacích).

Držitel akcie se nazývá akcionář. Držením akcie přináší akcionáři právo na výplatu dividendy. Dividenda je peněžní podíl z čistého zisku akciových společností. Výše dividendy na jednu akcii se uvádí v absolutní částce nebo v procentech z nominální hodnoty akcie. O výši dividend rozhoduje valná hromada, která je složena z akcionářů. Další možností, jak akcionář může dosáhnout výnosu z akcie, je jejím prodejem na trhu cenných papírů (Veselá, 2007).

4.2 Druhy akcií

Akcie mají různé druhy a mohou se vyskytovat v různých formách. Každý autor může akcie rozdělit trochu jinak, ale většina se shoduje na základním rozdělení druhů. Formu akcie stanovuje zákon.

První možností, jak se akcie mohou dělit, je podle práv s nimi spojených. Při rozdělení akcií podle práv s nimi spojených existují dva základní druhy. Jsou to kmenové

akcie a prioritní akcie. Kmenové akcie jsou nejrozšířenějším a nejčastěji obchodovaným druhem akcie. Kmenové akcie jsou základním druhem akcie a nejsou s nimi spojena žádná zvláštní práva. Držitel kmenové akcie má právo na podíl na zisku, účast na valné hromadě a podíl na likvidačním zůstatku.

Dalším druhem jsou prioritní akcie, které dávají vlastníkovi nárok na přednostní vyplacení dividendy a přednost na podíl z likvidačního zůstatku. Vlastník prioritních akcií nemá právo hlasovat na valné hromadě, pokud stanovy společnosti neuvádí opak (Veselá, 2007).

Druhou možností, jak se akcie mohou dělit je podle jejich formy. Akcie se mohou vyskytovat pouze ve dvou formách. První forma se vyskytuje v podobě cenného papíru na řad, který se označuje jako akcie na jméno. Druhá forma je v podobě cenného papíru na doručitele, který se označuje jako akcie na majitele (§ 263 Zákon č. 90/2012 Sb., Zákon o obchodních korporacích).

Akcie na jméno jsou vydávány na jméno určité fyzické nebo právnické osoby. Podle § 264 odst. 1 ZOK je společnost povinna vést seznam akcionářů, do kterého jsou zapisováni všichni vlastníci akcií na jméno. Akcie na jméno se převádějí rubopisem, což znamená uvést jednoznačnou identifikaci nového vlastníka na rubovou stranu akcie a samotnou akcii fyzicky předat (§ 269 Zákon č. 90/2012 Sb., Zákon o obchodních korporacích). Akcie na jméno nejsou neomezeně převoditelné. Stanovy společnosti mohou převoditelnost omezit, nikoliv vyloučit (§ 270 Zákon č. 90/2012 Sb., Zákon o obchodních korporacích).

Akcie na majitele jsou neomezeně převoditelné. Držitel akcie na majitele je pro společnost anonymní, protože se neuvádí jeho jméno a sídlo. Vlastníkem akcie je ten, kdo akcii fyzicky vlastní (§ 274 Zákon č. 90/2012 Sb., Zákon o obchodních korporacích).

4.3 Způsoby investování do akcií

Existuje více způsobů, jak lze investovat do akcií, ale základním rozdělením je přímé a nepřímé investování do akcií. Přímé investování do akcií je první způsob, který investor může využít, pokud chce investovat do akcií. Přímé investování do akcií znamená přímý nákup akcií konkrétních společností investorem. Investor si vybírá, do kterých společností chce investovat, a poté přímo kupuje akcie na burze nebo od

soukromých investorů. Nejznámější možnosti přímého způsobu investování do akcií jsou fundamentální a technická analýza.

Fundamentální analýza je nejkompexnější formou akciové analýzy a zároveň nejčastěji využívanou. Fundamentální akciová analýza je proces, při kterém se investor stává kompetentnějším při výběru správné akcie, protože na trhu existují nadhodnocené a podhodnocené cenné papíry. Jsou to ty cenné papíry, u kterých se odlišuje jejich teoreticky vypočítaná vnitřní hodnota od aktuálního kurzu vytvořeného na organizovaném trhu (Rejnuš, 2001). Vnitřní hodnota může být chápána jako subjektivní ideální cena, kterou by daná akcie podle dat měla mít.

Fundamentální analýza bere v potaz, že žádný podnik se nenachází v izolovaném prostředí, a proto je potřeba zkoumat všechny vlivy, které na podnik působí, anebo mohou ovlivnit jeho výsledek. Z tohoto důvodu se fundamentální analýza nezabývá pouze detailním zkoumáním základních a podstatných ekonomických faktorů, ale také politických, sociálních, geografických, demografických a jiných faktorů a událostí, které determinují vývoj akciových kurzů (Veselá, 2007). Podle faktorů, které fundamentální analýza zkoumá, je možné ji rozdělit do tří skupin: globální fundamentální analýza, odvětvová fundamentální analýza a firemní fundamentální analýza.

Globální fundamentální analýza zkoumá ekonomiku jako celek a její vliv na akciové kurzy. Hlavním cílem globální analýzy je prozkoumat a zhodnotit vliv celé ekonomiky a trhu na hodnotu analyzované akcie. Globální analýza využívá k popisu stavu a vývoje ekonomiky a trhu makroekonomické agregáty. Makroekonomické agregáty jsou například inflace, úroková míra, reálný výstup ekonomiky a další (Veselá, 2007).

Odvětvová fundamentální analýza se zabývá specifikací nejvýznamnějších charakteristik jednotlivých odvětví, ve kterých analyzovaná společnost působí. Nejdůležitější odvětvové faktory, které působí na hodnotu akcie jsou například tržní struktura odvětví, životní cyklus odvětví a další. Další způsob, jak získat informace o jednotlivých akciových titulech je jejich porovnání s celým sektorem (Veselá, 2007).

Firemní fundamentální analýza představuje nejužší formu fundamentální analýzy, která se zabývá základními charakteristikami a faktory, které se týkají dané akcie.

Nejdůležitější firemní charakteristikou společnosti je její dlouhodobá ziskovost (Veselá, 2007).

Po důkladné analýze na všech třech úrovních by mělo být možné stanovit vnitřní hodnotu akcie, což je hlavní cíl fundamentální analýzy. Na základě toho lze poté určit, zda se investorovi vyplatí investovat do dané akcie.

Druhou možností je technická analýza, která je nejstarším přístupem pro zkoumání cenových pohybů akcií a jiných investičních instrumentů. Technická analýza se zabývá studiem historických údajů o trhu, ceně, objemu a predikcí budoucí ceny instrumentu (akcie). Pro technickou analýzu není důležitá příčina změny kurzu akcie, ale samotný pohyb cen. Základním cílem technické analýzy je správné načasování nákupů a prodejů akcií tak, aby investor dosáhl co největšího zisku. Základními nástroji technické analýzy jsou různé typy grafů, indikátory, hladiny podpory a odporu (Rejnuš, 2001).

Nepřímé investování do akcií je druhý způsob, jak lze investovat do akcií. Nepřímé investování do akcií se provádí prostřednictvím finančních nástrojů, které investují do akcií nebo akciových indexů, aniž by investor přímo vlastnil jednotlivé akcie. Jedna z neznámějších možností nepřímého investování do akcií je investice do akciového fondu.

Akciový fond je typ investičního fondu, který primárně investuje do akcií různých společností na kapitálových trzích. Aby mohl být fond označen jako akciový, musí akcie trvale tvořit minimálně 66 % celého portfolia. Tento způsob si může zvolit investor, který si nechce vybírat mezi jednotlivými akciemi různých společností. O akciové fondy se starají profesionální správci, kteří za investora provádí veškeré strategie a diverzifikaci. Tento správce fondů se stará o výběr a správu portfolia akcií s cílem dosáhnout optimálního výnosu pro investory (Chen, 2020).

5. Investování do nemovitostí

Tato kapitola se zabývá jednou z vybraných možností investování, a to investováním do nemovitostí. V podkapitole o investičních nástrojích bylo vymezeno, že nemovitost je reálný investiční nástroj, který má hmotnou a hmatatelnou podobu. V této kapitole je vysvětleno, co je nemovitost a jaké jsou její druhy. V další části je popsáno, jak lze investovat do nemovitostí.

5.1 Charakteristika nemovitostí

Nemovitosti jsou nemovité věci, mezi které patří pozemky a podzemní stavby s vlastním účelem. Za nemovitou věc se považuje i věc, kterou nelze přenést z místa na místo, aniž by došlo k jejímu poškození, i když zákon stanoví, že věc není součástí pozemku (§ 498 Zákon č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník).

Pojem nemovitost tedy zahrnuje budovy, stavby, porosty, různé druhy pozemků a vodní plochy. Specifické vlastnosti nemovitostí jsou nepřemístitelnost, dlouhá životnost, nízká likvidita a vysoká hodnota (Veselá, 2007).

5.2 Druhy nemovitostí

Investiční nemovitosti lze rozdělit do tří hlavních skupin, kterými jsou pozemky, rezidenční nemovitosti a komerční nemovitosti.

Pozemek je podle katastrálního zákona částí zemského povrchu, která je oddělena od sousední části pozemku hranicí územní jednotky, hranicí katastrálního území, vlastnickou hranicí nebo dalšími parametry (§ 2 Zákon č. 256/2013 Sb., Zákon o katastru nemovitostí). Mezi pozemky patří například lesy, cesty, stavební pozemky, louky a zahrady. Pozemky lze považovat za stabilní uchovatele hodnoty.

Rezidenční nemovitost je druh nemovitosti, který slouží k obytným účelům pro fyzické osoby. Jedná se o rodinné domy, bytové domy, byty a garáže.

Komerční nemovitosti zahrnují například kancelářské prostory, obchodní centra nebo hotely. Tyto nemovitosti jsou nejčastěji pronajímány nebo vlastněny společnostmi, tedy právními osobami (Srovň & Tyl, 2021).

Všechny nemovitosti jsou zapsány v katastru nemovitostí. Katastr nemovitostí je veřejný informační systém o území České republiky, který je veden elektronicky. V tomto soupisu jsou zapsány nemovitosti, polohové určení, evidence vlastnictví a další informace (Dušek, 2015).

5.3 Způsoby investování do nemovitostí

Přímé investování do nemovitostí je první způsob, který investor může využít, pokud chce investovat do nemovitostí. Jedná se o zakoupení a následné získání vlastnických práv dané nemovitosti, nejčastěji se jedná o rodinné domy, byty a pozemky. Investor má možnost koupit celou nemovitost nebo pouze určitou část dané nemovitosti. V České republice je tento způsob zhodnocování prostředků velmi oblíbený (Srový & Tyl, 2021).

Pro přímé investování do nemovitostí existuje několik strategií. První strategií je dlouhodobé vlastnictví nemovitosti, jiný název pro tuto strategii je buy and hold, v českém jazyce kup a drž. Tato strategie si klade za cíl nákup a držbu nemovitosti, přesněji se jedná o již zmíněné rodinné domy, byty, pozemky, ale také o rekreační objekty, administrativní nemovitosti a další. Investor, který využívá tuto možnost, vlastní nemovitost za účelem získávání příjmu plynoucího z pronájmu a zároveň kapitálového výnosu v průběhu investičního horizontu. Pronájem nemovitosti může být rozdělen na krátkodobý a dlouhodobý pronájem. Za krátkodobý pronájem nemovitosti se označuje pronájem bytu či domu, který trvá jen několik dnů, případně týdnů. Tento způsob pronájmu bývá nejčastěji využíván u nemovitostí, které se nachází u zajímavých turistických destinací nebo například v centru historických měst. Dlouhodobý pronájem nemovitosti již podle názvu naznačuje, že délka pronájmu bývá sjednána na delší dobu a nemovitost je využívána k plnohodnotnému každodennímu bydlení (Kudláček, 2023). Investor nemusí vždy koupit nemovitost pouze za účelem dalšího pronájmu, ale také jako investici do vlastního bydlení.

Další možností přímého investování do nemovitostí je strategie fix and flip. Princip této metody spočívá v tom, že investor koupí levnou nemovitost, která je většinou ve špatném technickém stavu. Po zakoupení nemovitosti investor provede rekonstrukci, čímž se zvyšuje hodnota nemovitosti, kterou následně investor prodává za vyšší cenu, než byla cena kupní. Tato strategie vyžaduje nejen finanční investici do nákupu nemovitosti

a renovace, ale i schopnost správně odhadnout tržní hodnotu nemovitosti po dokončení rekonstrukce. Rizika fix and flip zahrnují možné překročení rozpočtu pro renovaci, nepředvídatelné tržní změny a potenciální potíže při prodeji nemovitosti za plánovanou cenu. Zároveň v době rekonstrukce neplyne z nemovitosti žádný výnos. V případě úspěšného provedení může tato strategie poskytnout investorovi atraktivní návratnost kapitálu za relativně krátký časový horizont (Shah, 2021).

V posledních letech se stále častěji využívá strategie BRRRR. Název této strategie je zkratkové slovo, které je odvozeno od anglických slov buy, rehab, rent, refinance, repeat. V českém překladu to znamená koupit, opravit, pronajmout, refinancovat a opakovat. Tato strategie se skládá z pěti kroků, které investor musí provést. Prvním krokem je nákup podhodnocené nemovitosti, která má potenciál pro zhodnocení po provedení renovací. Po nákupu následuje fáze rehabilitace, během které jsou provedeny opravy a vylepšení, aby se zvýšila hodnota nemovitosti. Po dokončení rekonstrukce se nemovitost začne pronajímat. Cílem je generovat stabilní příjem z nájmu, který pomáhá investorovi k pokrytí nákladů na investici. Dalším krokem je refinancování, kde investor znovu zhodnotí nemovitost na základě jejího nového tržního hodnocení. Refinancování se využívá k tomu, aby investor získal zpět co největší část investovaného kapitálu. Jakmile investor získá zpět kapitál, může znovu investovat do další nemovitosti, čímž se celý postup opakuje (Patoka, 2023).

Nepřímé investování do nemovitostí je druhým způsobem, jak lze investovat do nemovitostí. U tohoto způsobu investování nejsou investoři přímými vlastníky konkrétních nemovitostí, ale investují do finančních nástrojů spojených s nemovitostmi. Nepřímé investování do nemovitostí lze rozdělit do několika druhů. Nejznámějšími druhy jsou nemovitostní fondy, REIT, hypoteční zástavní listy a crowdfunding (Kudláček, 2023).

Nemovitostní fondy jsou první z uvedených možností nepřímého investování do nemovitostí. Nemovitostní fondy jsou specifickou formou podílových fondů, které kombinují výhody kolektivního investování a investování do nemovitostí. Výhody nemovitostních fondů jsou dostupnost, vysoká likvidita, diverzifikace a nenáročnost. Nemovitostní fondy fungují na principu shromažďování peněžních prostředků od investorů, které následně investují do nemovitostí podle vlastní strategie. Tyto fondy spravují odborníci, kteří provádějí veškeré investice, nájemní smlouvy a jiné

administrativní záležitosti. Nemovitostní fondy nejčastěji investují do administrativních budov, maloobchodních center, logistických center a skladových prostorů (Tůma, 2014).

Realitní investiční trust, známý také jako REIT, je další alternativou v oblasti nepřímého investování do nemovitostí. Jedná se o investiční společnost, nejčastěji veřejnou akciovou společnost, která je obdobou nemovitostních podílových fondů. REIT společnosti se zabývají investováním do komerčních a bytových nemovitostí, které následně pronajímají. Realitní investiční trust je nakupován a prodáván ve formě akcií a výnos je následně investorům vyplácen formou dividendy (Tůma, 2014). Společnost musí splnit určitá pravidla, aby mohla být REIT. Základními pravidly jsou, že aktiva společnosti musí tvořit alespoň 75 % nemovitosti, z hrubého příjmu společnosti musí být alespoň 75 % z nájmu, prodeje nemovitosti nebo úroků z hypoték financujících nemovitosti. Další pravidla jsou, že společnost musí v dividendách vyplácet minimálně 90 % zdanitelného zisku svým akcionářům a musí mít nejméně 100 akcionářů (Chen, 2023).

Dalším druhem nepřímého investování do nemovitostí je hypoteční zástavní list. Hypoteční zástavní list je dluhopis, který vydávají hypoteční banky s cílem získat finanční prostředky pro poskytování nových hypotečních úvěrů. Jmenovitá hodnota a výnos hypotečního zástavního listu je plně kryta pohledávkami z hypotečních úvěrů, tedy zástavními právy na nemovitostech. Pro krytí mohou být použity pouze pohledávky, které nepřevyšují 70% ceny zastavených nemovitostí. Jedná se o jeden z nejbezpečnějších cenných papírů. Hypoteční zástavní listy jsou vhodné pro konzervativní investory a investory, kteří nemají příliš velké zkušenosti a nechtějí podstupovat vysoké riziko (Finance.cz, 2020).

Poslední zmíněnou možností nepřímého investování do nemovitostí je crowdfunding. Jedná se o relativně novodobý způsob investování, který je speciálním typem kolektivního investování do nemovitostí. Crowdfunding je způsob získávání finančních prostředků po menších částkách od mnoha investorů k financování zvoleného projektu. Nejčastěji se takto financují developerské projekty, byty nebo komerční prostory. Výhody crowdfundingu jsou dostupnost, jelikož lze investovat s minimálním kapitálem a možnost diverzifikace, protože investor může své finanční prostředky investovat do více projektů. Crowdfunding může být velmi rizikový, s čímž souvisí vyšší výnosnost oproti jiným možnostem investování (Kudláček, 2023).

6. Investování do kryptoměn

Tato kapitola se věnuje poslední vybrané možnosti investování, kterou je investování do kryptoměn. V této kapitole je vysvětleno, co je to kryptoměna a jaké jsou nejznámější druhy kryptoměn. V poslední části této kapitoly jsou popsány nejčastější možnosti investování do kryptoměn.

6.1 Kryptoměna

Kryptoměna má mnoho definic, ale žádná z nich není oficiální. Nejčastěji se kryptoměna definuje jako digitální nebo virtuální měna, která je založena na kryptografických technologiích a funguje v decentralizované síti, obvykle nazývané blockchain. Jedná se o alternativní formu měny, která není kontrolována žádnou centrální autoritou, jako je centrální banka nebo vláda. Kryptoměny umožňují provádění finančních transakcí online bez potřeby prostředníků, jako jsou banky (Frankenfield, 2023).

Kryptoměna je digitální platební systém, který funguje nezávisle na tradičních bankovních institucích. Jedná se o peer-to-peer systém, který umožňuje uživatelům posílat a přijímat platby kdekoli a komukoli. Veškeré platby v kryptoměnách jsou zaznamenávány jako digitální záznamy v online databázi, která popisuje konkrétní transakce. Při provedení platby v kryptoměně se transakce zaznamenává do veřejné účetní knihy, což umožňuje transparentnost a ověření transakcí. Kryptoměny jsou uloženy v digitálních peněženkách (Chuen et al., 2017).

6.2 Druhy kryptoměn

V současném finančním světě existuje tisíce druhů kryptoměn, ale několik z nich vyčnívá nad ostatními svou popularitou, kapitalizací trhu a technologickými inovacemi. Jedny z nejznámějších kryptoměn jsou bitcoin, ethereum a tether.

Bitcoin (BTC) je první a nejznámější kryptoměnou na světě. Byl vytvořen v roce 2009 neznámou osobou nebo skupinou lidí pod pseudonymem Satoshi Nakamoto. Bitcoin je založen na technologii blockchain, což je decentralizovaný účetní systém, který se využívá k zaznamenávání transakcí. Blockchain je složen z řady bloků, které obsahují záznamy o transakcích. Každý nový blok je spojen s předchozím blokem pomocí

kryptografických technik, což zaručuje neduplikovatelnost a nezvratnost záznamů. Tímto způsobem blockchain zajišťuje transparentnost, bezpečnost a nezpochybnitelnost transakcí. Jedním z klíčových prvků bitcoinu je jeho omezený počet, který je 21 milionů mincí a nebude nikdy navýšen. Tato omezená nabídka pomáhá udržovat hodnotu bitcoinů a chrání je před inflací. Bitcoin byl zpočátku využíván především jako alternativní forma plateb, ale postupem času se stal investičním nástrojem a obchodním aktivem (Frankenfield, 2023).

Ethereum je druhá nejznámější kryptoměna a zároveň druhá největší kryptoměna podle tržní kapitalizace. Ethereum není prostředek pro realizaci transakcí, ale decentralizovaná platforma s otevřeným zdrojovým kódem, která umožňuje vytváření a provádění inteligentních smluv a decentralizovaných aplikací na svém blockchainu. Ethereum má vlastní kryptoměnu, která se nazývá ether (ETH). Ether je nezbytný pro fungování platformy Ethereum, používá se k transakcím a k motivaci účastníků v síti. Ethereum je síť postavená na technologii blockchain, která poskytuje neměnný digitální záznam transakcí, což zajišťuje transparentnost a bezpečnost bez potřeby centrální autority. Ether na rozdíl od bitcoinu nemá omezený počet mincí (Michael, 2023).

Tether (USDT) je na rozdíl od jiných kryptoměn známý svou stabilitou. Tether je druh kryptoměny, jejímž cílem je udržet stabilní cenu svých tokenů, nejčastěji tak, že je naváže na cenu tradiční měny, jako je například americký dolar, euro a další. To znamená, že pokud by investor vložil do rezervy tether 100 amerických dolarů, pak při dodržení parity 1:1 pro americký dolar dostane 100 tokenů tether. Tether je na trhu kryptoměn od roku 2014 a pro své účely využívá blockchain bitcoinu a etherea. Tether je využíván pouze jako uchovatel hodnoty, protože jeden USDT by se měl vždy rovnat jednomu americkému dolaru (Hicks, 2023).

6.3 Způsoby investování do kryptoměn

Základními způsoby investování do kryptoměn jsou přímé a nepřímé investování. Přímé investování do kryptoměn je první způsob, který může investor využít.

Jedním z nejčastějších a nejjednodušších způsobů přímého investování do kryptoměn je nákup a následné držení kryptoměny. Tento přístup spočívá v nákupu kryptoměn za účelem dlouhodobého držení s cílem vytvoření hodnoty a dosažení růstu cen v čase. Tuto strategii využívají investoři, kteří věří v dlouhodobý potenciál kryptoměn

a očekávají, že jejich hodnota bude stoupat v budoucnosti. Nákup a držba kryptoměny je vhodná pro investory, kteří preferují pasivní přístup k investování a mají trpělivost čekat na dlouhodobé výsledky (Binance-academy, 2020).

Obchodování s kryptoměnami je další možností investování do kryptoměn. Jedná se o aktivnější přístup k investování, který zahrnuje nákup a prodej kryptoměn za účelem zisku z krátkodobých cenových pohybů. Pro tento způsob existuje několik strategií, které se liší v závislosti na délce držení a časovém horizontu investice. Investoři často využívají technickou analýzu a statistické indikátory k identifikaci kryptoměn, které se vyplatí koupit. Tento způsob investování je vhodný pro zkušené investory (Binance-academy, 2020).

Dalším a asi nejpřímějším způsobem, jak lze investovat do kryptoměn, je těžba kryptoměn. Těžba kryptoměn je proces, při kterém se vytvářejí a přidávají do oběhu nové jednotky kryptoměn. Tento proces je klíčovým prvkem fungování decentralizovaných blockchainových sítí, jako je Bitcoin, Ethereum a další. Pro těžbu kryptoměn je potřeba výpočetní síla k řešení složitých matematických problémů a ověřování transakcí, což vede k vytváření nových bloků v blockchainu a odměně pro těžaře. Existuje více možností, jak se může investor angažovat v těžbě. Prvním způsobem je pronájem kryptoměn u specializované firmy. Další možností je pořízení si domů speciálně upraveného stroje ASIC. Poslední možností, jak je možné těžit kryptoměny, je těžba na vlastní vybudované počítačové soustavě, která disponuje kvalitní grafickou kartou. Tento způsob investování do kryptoměn je velmi rizikový a finančně náročný (Hong, 2023).

Nepřímé investování do kryptoměn je druhým způsobem, jak lze investovat do kryptoměn. Nepřímé investování do kryptoměn se provádí prostřednictvím finančních nástrojů, aniž by investor přímo vlastnil jednotlivé kryptoměny. Mezi nejznámější možnosti nepřímého investování do kryptoměn patří kryptoměnové fondy.

Kryptoměnové fondy jsou investiční fondy, které se specializují na kryptoměnová aktiva a spravují portfolia kryptoměn. Tento způsob si může zvolit investor, který si nechce vybírat mezi jednotlivými kryptoměnami nebo kryptoměnovými společnostmi. O kryptoměnové fondy se starají profesionální správci, kteří za investora provádí veškeré strategie a diverzifikaci. Investoři tak mají přístup ke kryptoměnám bez nutnosti jejich přímého vlastnictví a správy (Garnett, 2024).

7. Současný stav poznání – postoje lidí k investování

Pro Českou republiku bylo provedeno omezené množství šetření a výzkumů zaměřených na postoje generací k možnostem investování. Odborná literatura a šetření se obvykle zaměřují na respondenty jako celek a zpravidla je nerozdělují do generací. Výzkumy se většinou soustředí na možnosti investování a jejich důvody, nikoli však na postoje lidí. Z tohoto důvodu jsem se rozhodl provést výzkum, který se bude zabývat postoji generací k vybraným možnostem investování.

Byla provedena rešerše literatury, která se zabývala tématy, jako je například to, kam obyvatelé České republiky nejčastěji investují, důvody investování a další. Nalezené výzkumy byly kvantitativního charakteru. Níže jsou uvedeny výzkumy, které se zabývají těmito tématy.

Společnost EY provedla v roce 2023 průzkum s názvem EY Consumer Banking Survey. Tento průzkum zkoumal, kolik českých občanů investuje a z jakého důvodu. Z průzkumu vyplývá, že investuje 56 % respondentů. Nejčastějšími důvody investování, které respondenti uváděli, bylo lepší zhodnocení než na běžném účtu (52 %) a zabezpečení na důchod (42 %). Nejčastěji se investuje do podílových fondů, akcií a nemovitostí (Janeček, 2023).

Podle průzkumu, který provedla v roce 2022 Asociace pro kapitálový trh ČR ve spolupráci s agenturou PerfectCrowd, investuje 35 % Čechů. Průzkum zjistil, že Češi považují za nejlepší investici nemovitosti (29 %), následně rodinu (13 %) a vzdělání (7 %). Nejčastější motivací k investování uvedli respondenti zajištění na stáří (37 %) a zhodnocení finančních prostředků (27 %). Podle průzkumu jsou nejčastějšími dvěma důvody, proč lidé neinvestují, strach ze ztráty peněz (39 %) a nedostatek peněžních prostředků (29 %) (Kolektiv autorů, 2023).

Průzkumu Instant Research pro Generali Investments CEE se zúčastnilo v roce 2021 1050 občanů České republiky. Průzkum zjistil, že investuje 38 % respondentů a nejčastěji investují do akcií (71,3 %). Do nemovitostí investuje 31,1 % respondentů a do kryptoměn 10,7 % respondentů (Generali CEE Holding, 2021).

PRAKTICKÁ ČÁST

1. Metodika práce

1.1 Cíl práce a výzkumné otázky

Cílem práce je zjistit, jaký postoj má generace Y a Z v České republice k vybraným možnostem investování, kterými jsou akcie, nemovitosti a kryptoměny.

Aby bylo cíle práce dosaženo, byly stanoveny tři výzkumné otázky, které zkoumají jednotlivé složky postoje:

VO1: Jak lze charakterizovat afektivní složku postoje generace Y a Z k vybraným možnostem investování?

VO2: Jak lze charakterizovat kognitivní složku postoje generace Y a Z k vybraným možnostem investování?

VO3: Jak lze charakterizovat behaviorální složku postoje generace Y a Z k vybraným možnostem investování?

1.2 Metoda výzkumu

Pro praktickou část bakalářské práce byl zvolen kvantitativní výzkum. Kvantitativní výzkum se zaměřuje na kvantifikaci a měření dat s cílem získat objektivní a kvantifikovatelné informace o daném jevu nebo problému. Cílem kvantitativního výzkumu je shromáždit údaje pomocí měření, tyto údaje analyzovat a vyhodnotit. Pro účely bakalářské práce bude využito dotazníkového šetření, které je jednou z metod kvantitativního výzkumu (Sukamolson, 2007).

1.3 Sběr dat

Pro praktickou část bakalářské práce bylo využito dotazníkového šetření, které efektivně sbírá data od většího počtu lidí. Dotazníkové šetření (viz Příloha 1) bylo sestaveno v elektronické podobě na platformě „Google forms“ a následně rozesláno skrze sociální síť. Konkrétně byl dotazník umístěn na dvou sociálních sítích, a to na facebooku a instagramu. Tato volba byla založena na rozmanitosti uživatelů obou platforem a jejich potenciálním početném zastoupení dvou požadovaných generačních skupin. Respondenti

byli vybráni metodou prostého náhodného výběru. Dotazník obsahuje 23 povinných otázek, z nichž tři jsou identifikační otázky. Dotazník celkově vyplnilo 206 respondentů.

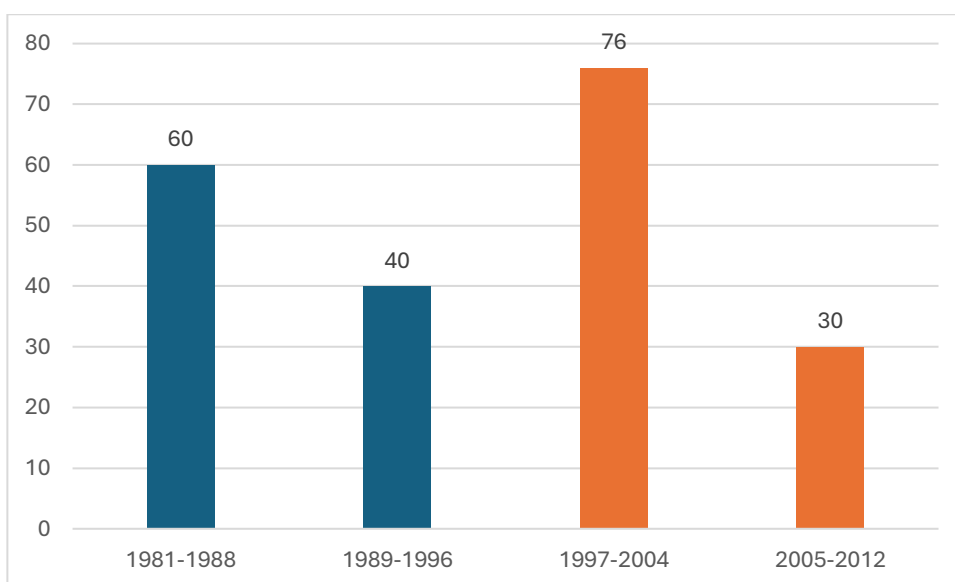
2. Výsledky a vyhodnocení dotazníkového šetření

2.1 Vyhodnocení demografických otázek

V dotazníkovém šetření byly tři demografické otázky. Zkoumanými demografickými údaji respondentů byl věk, pohlaví a nejvyšší dosažené vzdělání.

1. Uveďte prosím, jaký je Váš rok narození.

První otázka sloužila k zjištění, kolik respondentů se narodilo mezi roky 1981–1988 a 1989–1996 (generace Y) a kolik respondentů se narodilo mezi roky 1997–2004 a 2005–2012 (generace Z). Dotazníku se zúčastnilo celkem 206 respondentů. Generace Y měla zastoupení 100 respondentů a generace Z měla 106 respondentů (viz graf 1).

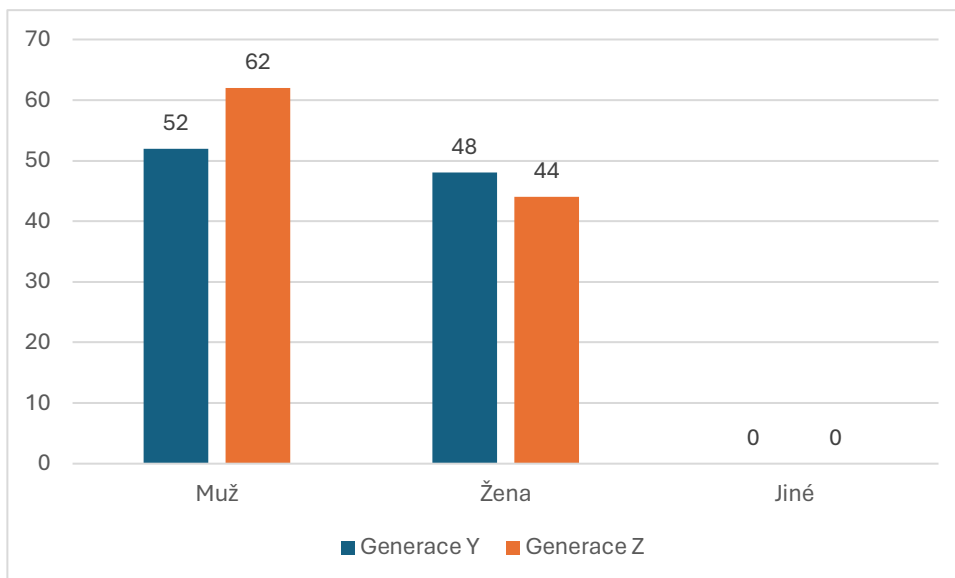

Graf 1: Rok narození respondentů (N=206)

Zdroj: Vlastní zpracování

2. Uveďte prosím, jaké je Vaše pohlaví.

Druhá otázka zkoumala pohlaví respondentů. Z celkového počtu respondentů bylo v generaci Y 52 mužů a 48 žen a v generaci Z bylo 62 mužů a 44 žen (viz graf 2).

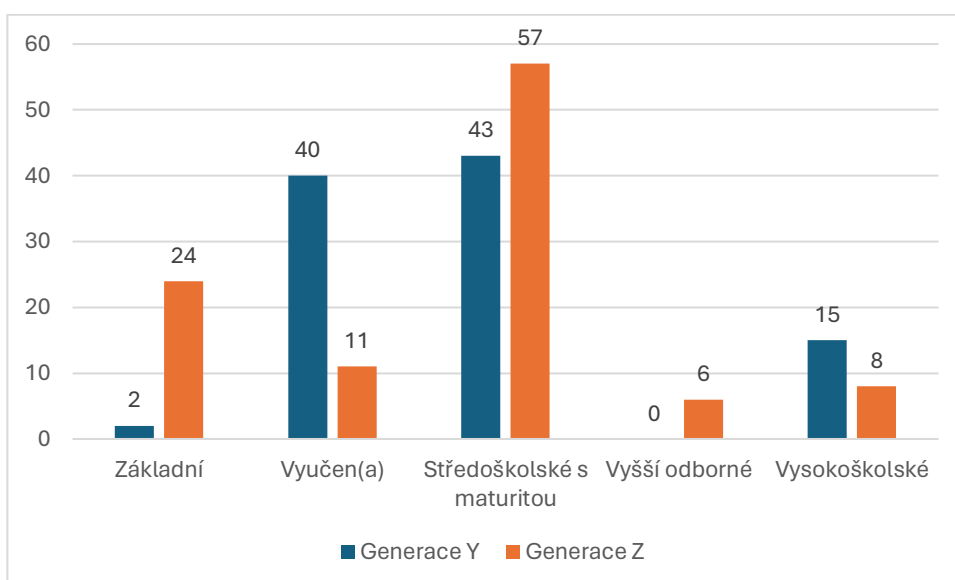

Graf 2: Pohlaví respondentů (N=206)

Zdroj: Vlastní zpracování

3. Uved'te prosím, jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání.

Třetí a poslední zkoumanou demografickou otázkou bylo nejvyšší dosažené vzdělání. U generace Y bylo nejčastějším dosaženým vzděláním v počtu 40 respondentů vyučen(a) a středoškolské s maturitou v počtu 43 respondentů. Generace Z měla nejvyšší zastoupení u středoškolského s maturitou v počtu 57 respondentů (viz graf 3).

Graf 3: Nejvyšší dosažené vzdělání (N=206)

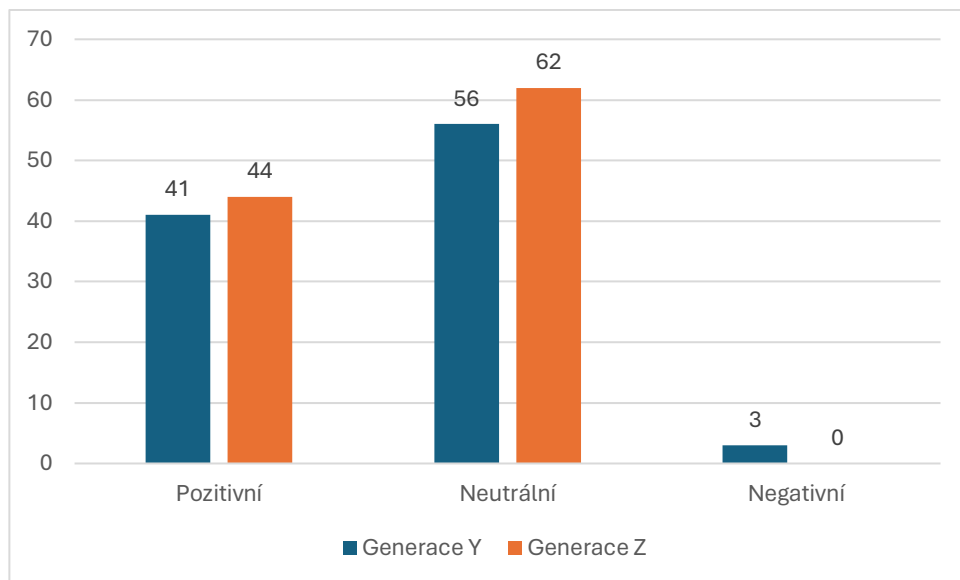
Zdroj: Vlastní zpracování

2.2 Vyhodnocení otázek na afektivní složku postoje

V dotazníkovém šetření bylo pět otázek, které zkoumaly afektivní složku postoje respondentů k vybraným možnostem investování. Vybranými možnostmi investování byly akcie, nemovitosti a kryptoměny.

4. Jaké máte pocity při představě investování do akcií?

Čtvrtá otázka zkoumala, jaké pocity mají respondenti při představě investování do akcií. Respondenti měli na výběr ze tří možností: pozitivní, neutrální a negativní. V generaci Y zvolilo 41 respondentů možnost pozitivní, 56 respondentů možnost neutrální a 3 respondenti možnost negativní. V generaci Z zvolilo 44 respondentů možnost pozitivní a 62 respondentů možnost neutrální (viz graf 4).

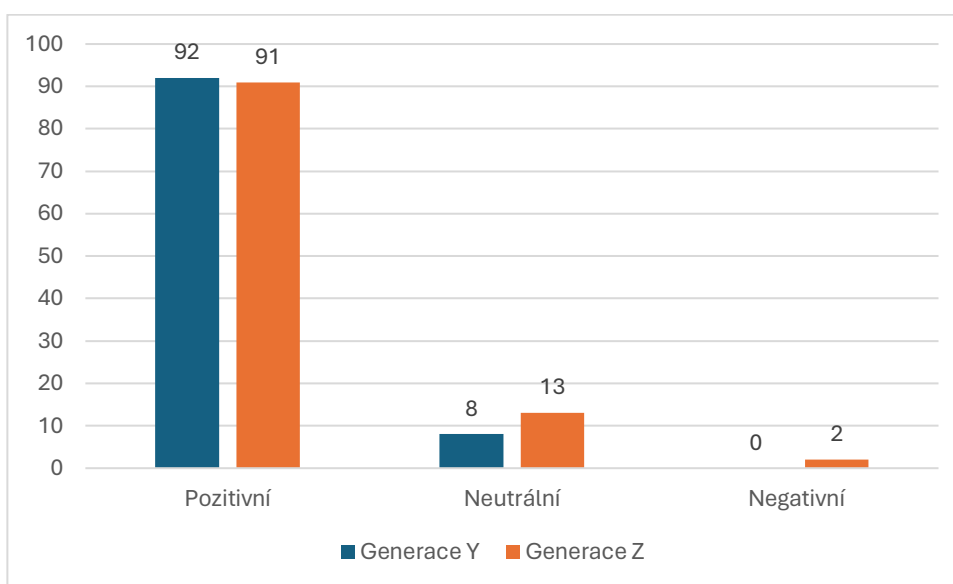

Graf 4: Pocity respondentů při představě investování do akcií (N=206)

Zdroj: Vlastní zpracování

5. Jaké máte pocity při představě investování do nemovitostí?

V pořadí pátá otázka zkoumala, jaké pocity mají respondenti při představě investování do nemovitostí. Respondenti měli na výběr ze tří možností, a to pozitivní, neutrální a negativní. Odpovědi na tuto otázku byly u obou generací naprosto jednoznačné. V generaci Y zvolilo 92 respondentů možnost pozitivní a 8 respondentů možnost neutrální. V generaci Z zvolilo 91 respondentů možnost pozitivní, 13 respondentů možnost neutrální a 3 respondenti možnost negativní (viz graf 5).

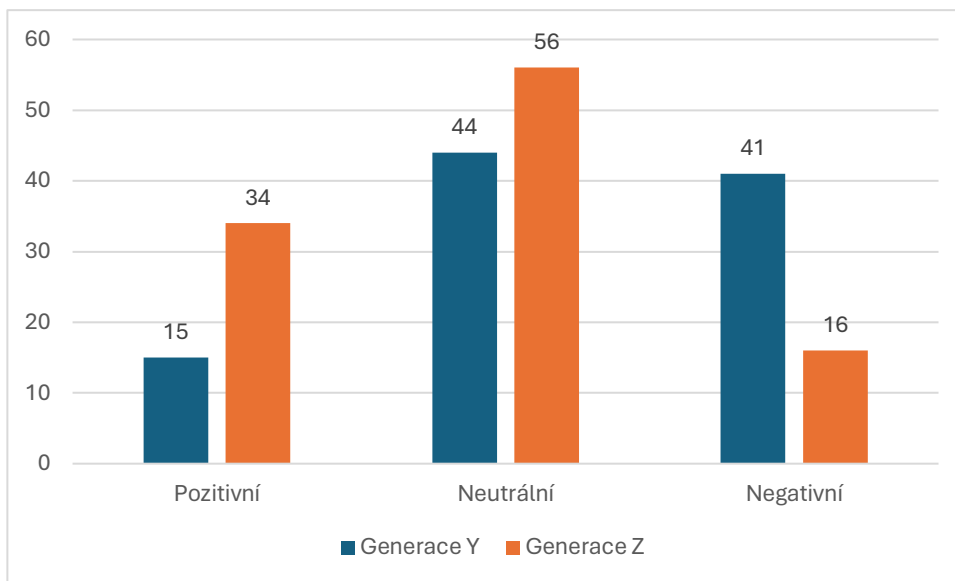

Graf 5: Pocity respondentů při představě investování do nemovitostí (N=206)

Zdroj: Vlastní zpracování

6. Jaké máte pocity při představě investování do kryptoměn?

Otázka číslo šest zkoumala, jaké pocity mají respondenti při představě investování do kryptoměn. Respondenti měli opět na výběr ze tří možností, a to pozitivní, neutrální a negativní. V odpovědích na tuto otázku je možné vidět rozdíly mezi oběma generacemi. V generaci Y zvolilo 15 respondentů možnost pozitivní, 44 respondentů možnost neutrální a 41 respondentů možnost negativní. V generaci Z zvolilo 34 respondentů možnost pozitivní, 56 respondentů možnost neutrální a 16 respondentů možnost negativní (viz graf 6). Důsledkem těchto rozdílů může být to, že možnost investování do kryptoměn je stále nový způsob investování a generace Y buď tomuto způsobu nedůvěřuje, nebo ho nezná.

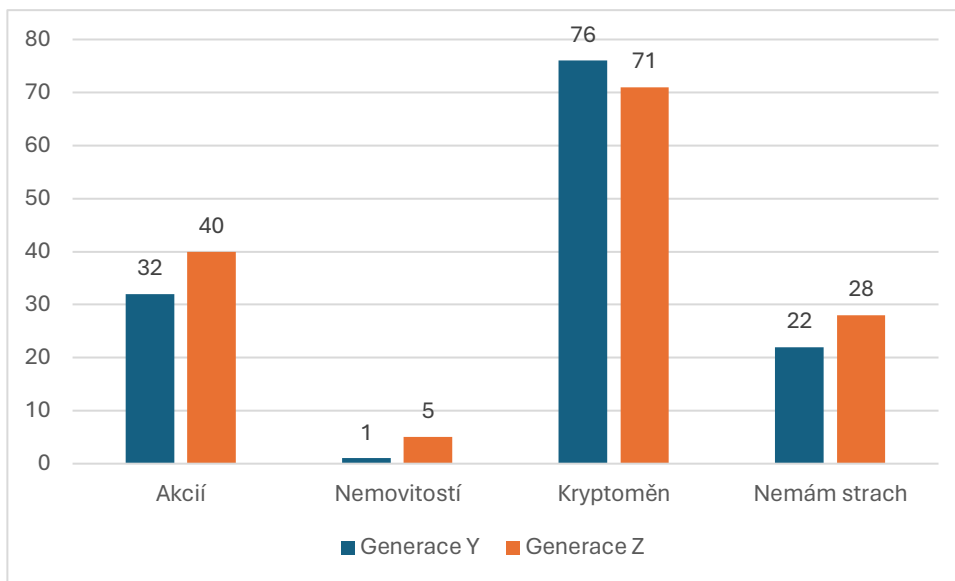

Graf 6: Pocity respondentů při představě investování do kryptoměn (N=206)

Zdroj: Vlastní zpracování

7. Mám strach ze ztráty peněz při představě investování do

Sedmá otázka zkoumala, zda mají respondenti strach ze ztráty peněz při představě investování do vybraných možností investování a pokud ano, do kterých. Respondenti měli na výběr z možností akcií, nemovitostí, kryptoměn a nemám strach. Respondenti mohli vybrat více možností. Odpovědi obou generací byly velmi podobné. V generaci Y vybralo 32 respondentů možnost akcií, 1 respondent možnost nemovitostí, 76 respondentů možnost kryptoměn a 22 respondentů možnost nemám strach (viz graf 7). V generaci Z vybralo 40 respondentů možnost akcií, 5 respondentů možnost nemovitostí, 71 respondentů možnost kryptoměn a 28 respondentů možnost nemám strach.

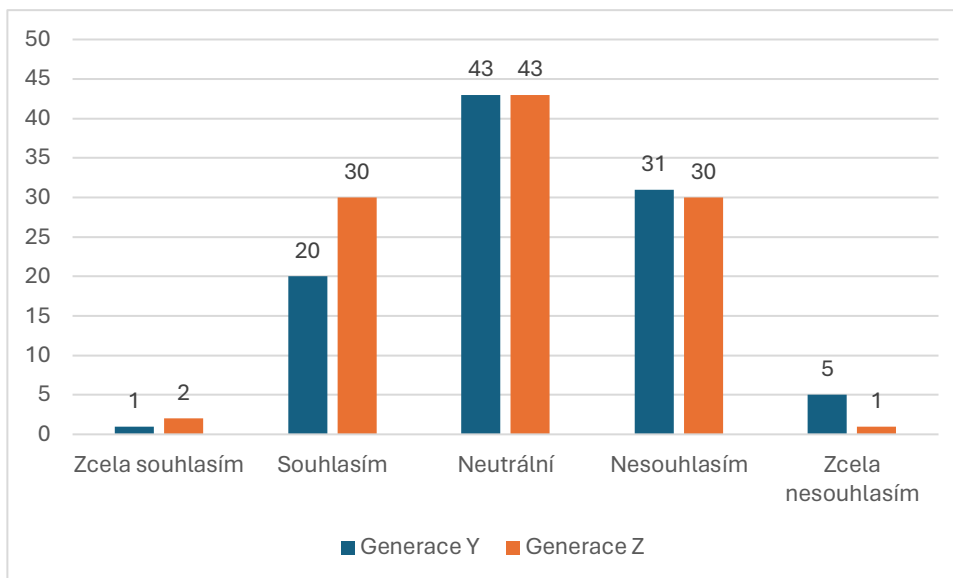

Graf 7: *Strach respondentů při představě investování*

Zdroj: Vlastní zpracování

8. Představa vyššího rizika u investice mě láká, protože představuje potenciální vyšší zhodnocení.

Otázka číslo osm zkoumala, jaký mají respondenti postoj k riziku. Respondenti měli odpovědět, zda s větou souhlasí či nesouhlasí. V otázce byla využita Likertova škála, kdy respondenti měli na výběr z možností zcela souhlasím, souhlasím, neutrální, nesouhlasím a zcela nesouhlasím. V generaci Y zvolil 1 respondent zcela souhlasím, 20 respondentů souhlasím, 43 respondentů neutrální, 31 respondentů nesouhlasím a 5 respondentů zcela nesouhlasím. V generaci Z zvolili 2 respondenti zcela souhlasím, 30 respondentů souhlasím, 43 respondentů neutrální, 30 respondentů nesouhlasím a 1 respondent zcela nesouhlasím (viz graf 8). Odpovědi na tuto otázku byly u generace Y a Z podobné a u odpovědí záleželo tedy pouze na povaze a znalostech respondenta.

Graf 8: Postoj respondentů k riziku (N=206)

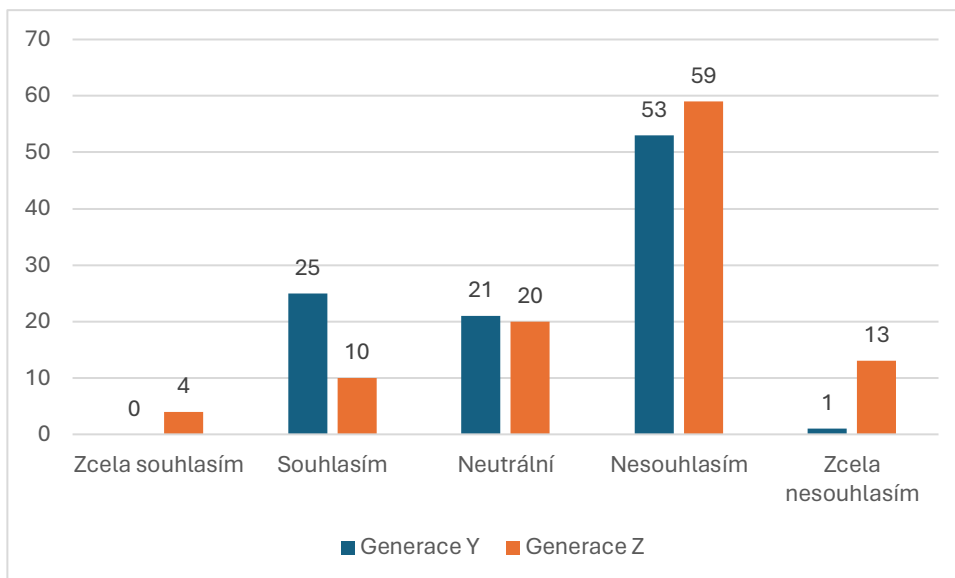
Zdroj: Vlastní zpracování

2.3 Vyhodnocení otázek na kognitivní složku postoje

V dotazníkovém šetření bylo šest otázek, které zkoumaly kognitivní složku postoje respondentů k vybraným možnostem investování. Otázky zjišťovaly, jaké znalosti mají generace Y a Z o vybraných možnostech investování, kterými byly akcie, nemovitosti a kryptoměny. Všechny otázky využívaly pětistupňovou Likertovu škálu.

9. Věřím, že mám dostatečné znalosti, pro úspěšné investování do akcií.

Cílem otázky bylo zjistit, zda si respondenti myslí, že mají dostatečné znalosti pro úspěšné investování do akcií. Respondenti měli odpovědět, jak s daným výrokem souhlasí a měli na výběr z možností zcela souhlasím, souhlasím, neutrální, nesouhlasím a zcela nesouhlasím. V generaci Y zvolilo 0 respondentů možnost zcela souhlasím, 25 respondentů možnost souhlasím, 21 respondentů možnost neutrální, 53 respondentů možnost nesouhlasím a 1 respondent možnost zcela nesouhlasím. V generaci Z zvolili 4 respondenti možnost zcela souhlasím, 10 respondentů možnost souhlasím, 20 respondentů možnost neutrální, 59 respondentů možnost nesouhlasím a 13 respondentů možnost zcela nesouhlasím (viz graf 9). Více než polovina respondentů z obou generací si myslí, že nemá dostatečné znalosti pro úspěšné investování do akcií.

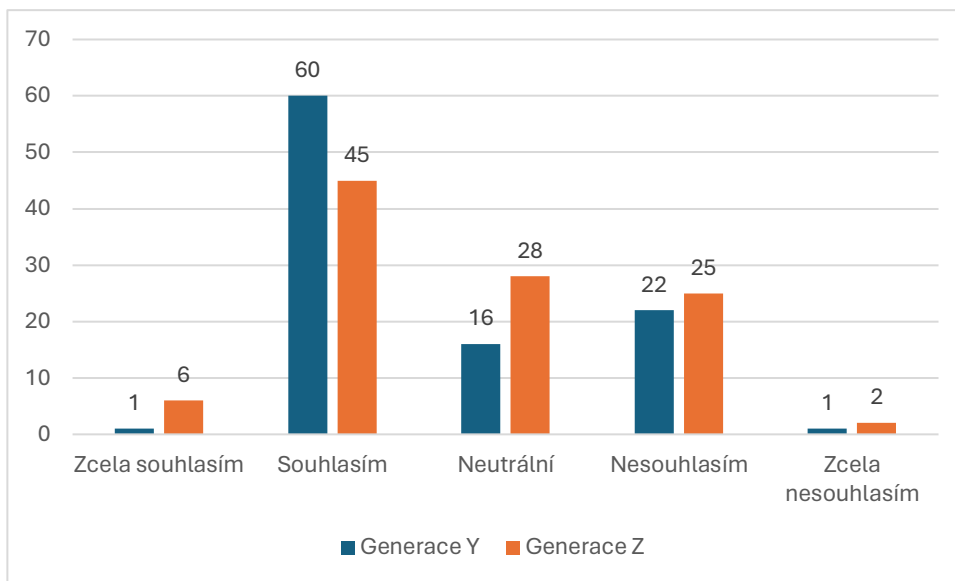

Graf 9: Znalosti respondentů o možnosti investování do akcií (N=206)

Zdroj: Vlastní zpracování

10. Myslím si, že investování do akcií je složité.

Cílem této otázky bylo zjistit, co si respondenti myslí o složitosti investování do akcií. Respondenti měli odpovědět, jak s daným výrokiem souhlasí a měli na výběr z možností zcela souhlasím, souhlasím, neutrální, nesouhlasím a zcela nesouhlasím. V generaci Y zvolil 1 respondent možnost zcela souhlasím, 60 respondentů možnost souhlasím, 16 respondentů možnost neutrální, 22 respondentů možnost nesouhlasím a 1 respondent možnost zcela nesouhlasím. V generaci Z zvolilo 6 respondentů možnost zcela souhlasím, 45 respondentů možnost souhlasím, 28 respondentů možnost neutrální, 25 respondentů možnost nesouhlasím a 2 respondenti možnost zcela nesouhlasím (viz graf 10). Odpovědi od obou generací jsou si podobné, největší rozdíl je v tom, že více respondentů z generace Y si myslí, že investování do akcií je složité.

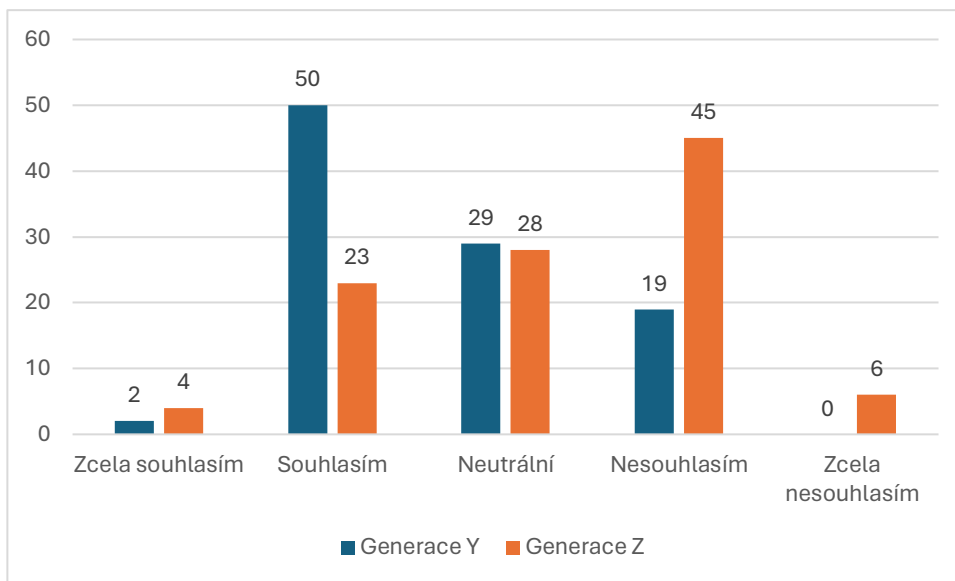

Graf 10: *Složítost investování do akcií (N=206)*

Zdroj: Vlastní zpracování

11. Věřím, že mám dostatečné znalosti, pro úspěšné investování do nemovitostí.

Jedenáctá otázka zkoumala, zda si respondenti myslí, že mají dostatečné znalosti pro úspěšné investování do nemovitostí. Respondenti měli odpovědět, jak s daným výrokiem souhlasí a měli na výběr z možností zcela souhlasím, souhlasím, neutrální, nesouhlasím a zcela nesouhlasím. V generaci Y zvolili 2 respondenti možnost zcela souhlasím, 60 respondentů možnost souhlasím, 16 respondentů možnost neutrální, 19 respondentů možnost nesouhlasím a 0 respondentů možnost zcela nesouhlasím. V generaci Z zvolili 4 respondenti možnost zcela souhlasím, 23 respondentů možnost souhlasím, 28 respondentů možnost neutrální, 45 respondentů možnost nesouhlasím a 6 respondentů možnost zcela nesouhlasím (viz graf 11). V odpovědích na tuto otázku jsou mezi generacemi poměrně velké rozdíly. Důvod těchto rozdílů bude nejspíše ten, že generace Y je starší a už určitě někdy řešila otázku bydlení nebo koupi nemovitosti.

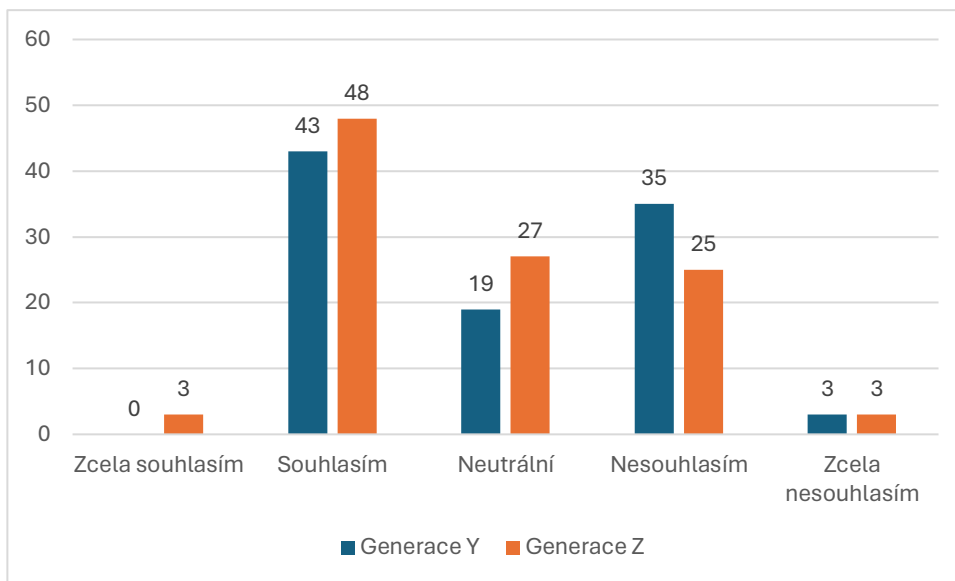

Graf 11: Znalosti respondentů o možnosti investování do nemovitostí (N=206)

Zdroj: Vlastní zpracování

12. Myslím si, že investování do nemovitostí je složité.

Cílem této otázky bylo zjistit, co si respondenti myslí o složitosti investování do nemovitostí. Respondenti měli odpovědět, jak s daným výrokiem souhlasí a měli na výběr z možností zcela souhlasím, souhlasím, neutrální, nesouhlasím a zcela nesouhlasím. V generaci Y zvolilo 0 respondentů možnost zcela souhlasím, 43 respondentů možnost souhlasím, 19 respondentů možnost neutrální, 35 respondentů možnost nesouhlasím a 3 respondenti možnost zcela nesouhlasím. V generaci Z zvolili 3 respondenti možnost zcela souhlasím, 48 respondentů možnost souhlasím, 27 respondentů možnost neutrální, 25 respondentů možnost nesouhlasím a 3 respondenti možnost zcela nesouhlasím (viz graf 12). Oproti předchozí otázce jsou zde odpovědi u obou generací velmi podobné.

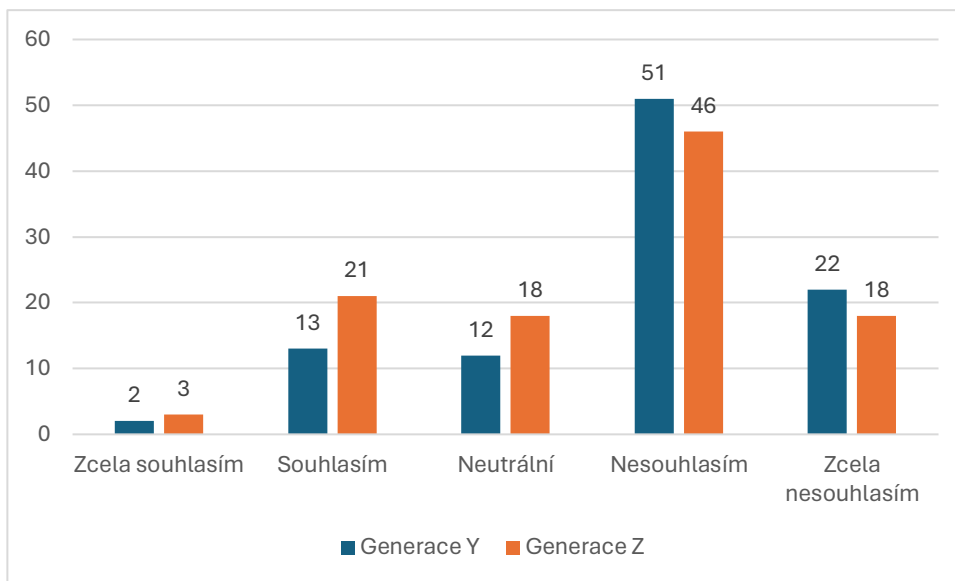

Graf 12: *Složítost investování do nemovitostí (N=206)*

Zdroj: Vlastní zpracování

13. Věřím, že mám dostatečné znalosti, pro úspěšné investování do kryptoměn.

Třináctá otázka zkoumala, zda si respondenti myslí, že mají dostatečné znalosti pro úspěšné investování do kryptoměn. Respondenti měli odpovědět, jak s daným výrokiem souhlasí a měli na výběr z možností zcela souhlasím, souhlasím, neutrální, nesouhlasím a zcela nesouhlasím. V generaci Y zvolili 2 respondenti možnost zcela souhlasím, 13 respondentů možnost souhlasím, 12 respondentů možnost neutrální, 51 respondentů možnost nesouhlasím a 22 respondentů možnost zcela nesouhlasím. V generaci Z zvolili 3 respondenti možnost zcela souhlasím, 21 respondentů možnost souhlasím, 18 respondentů možnost neutrální, 46 respondentů možnost nesouhlasím a 18 respondentů možnost zcela nesouhlasím (viz graf 13). V odpovědích u obou generací jednoznačně převažuje možnost nesouhlasím, což znamená, že respondenti nemají dostatečné znalosti pro úspěšné investování do kryptoměn. To může být opět zapříčiněno tím, že možnost investování do kryptoměn je stále nová příležitost a ještě není natolik populární.

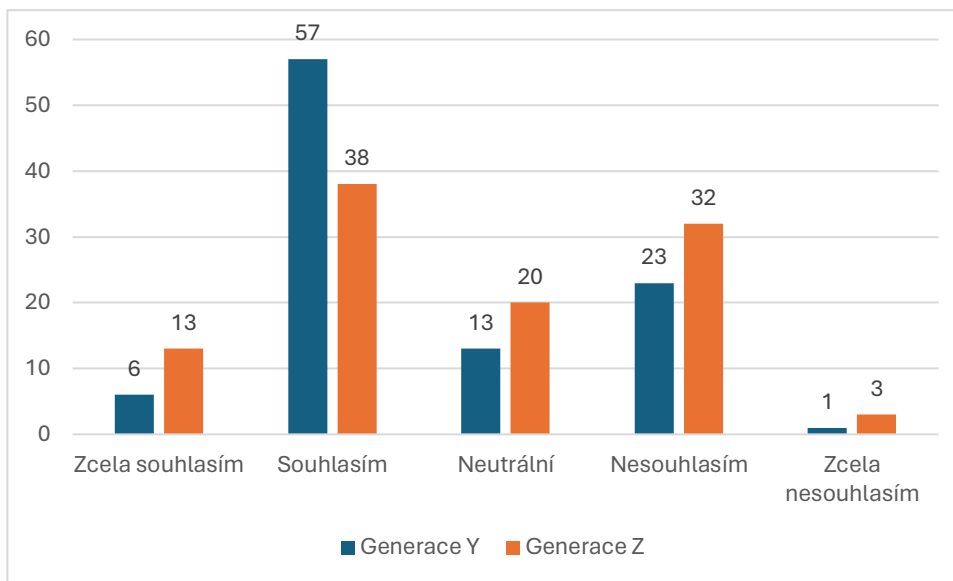

Graf 13: Znalosti respondentů o možnosti investování do kryptoměn (N=206)

Zdroj: Vlastní zpracování

14. Myslím si, že investování do kryptoměn je složité

Cílem této otázky bylo zjistit, zda si respondenti myslí, že investování do kryptoměn je složité. Respondenti měli odpovědět, jak s daným výrokiem souhlasí a měli na výběr z možností zcela souhlasím, souhlasím, neutrální, nesouhlasím a zcela nesouhlasím. V generaci Y zvolilo 6 respondentů možnost zcela souhlasím, 57 respondentů možnost souhlasím, 13 respondentů možnost neutrální, 23 respondentů možnost nesouhlasím a 1 respondent možnost zcela nesouhlasím. V generaci Z zvolilo 13 respondentů možnost zcela souhlasím, 38 respondentů možnost souhlasím, 20 respondentů možnost neutrální, 32 respondentů možnost nesouhlasím a 3 respondenti možnost zcela nesouhlasím (viz graf 14). Odpovědi obou generací se opět příliš neliší, největší rozdíl byl v tom, že více než polovina respondentů uvedla, že souhlasí s tím, že investování do kryptoměn je složité.

Graf 14: Složitost investování do kryptoměn (N=206)

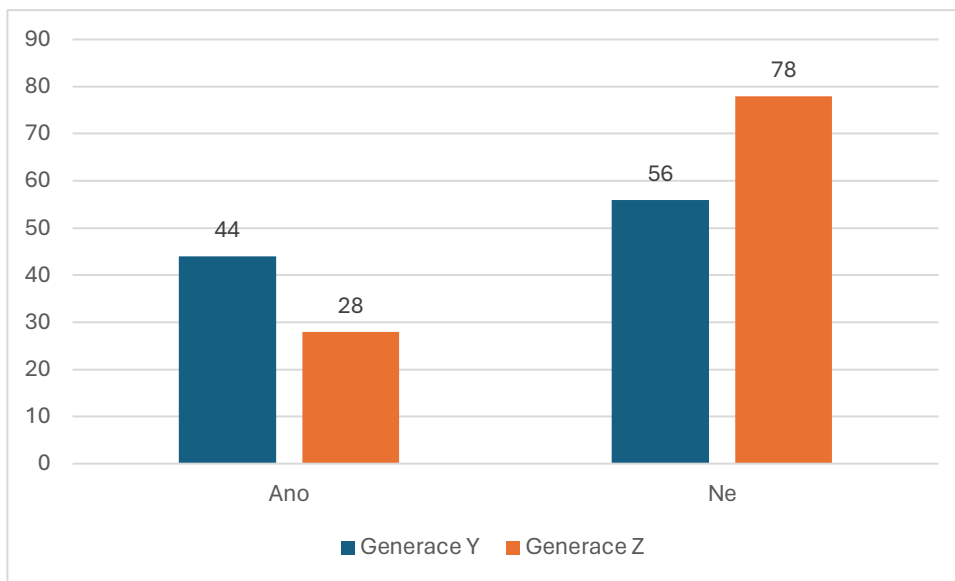
Zdroj: Vlastní zpracování

2.4 Vyhodnocení otázek na behaviorální složku postoje

Pro zkoumání behaviorální složky postoje respondentů k vybraným možnostem investování bylo v dotazníkovém šetření vytvořeno devět otázek. Otázky zjišťovaly, zda respondenti investovali do některé z uvedených možností, nebo zda mají v plánu to udělat. Poslední tři otázky zkoumaly, z jakého důvodu by respondenti investovali. V některých otázkách je využívána Likertova škála.

15. Investoval(a) jste někdy do akcií?

Patnáctá otázka se respondentů ptala, zda někdy investovali do akcií. Respondenti měli na výběr pouze dvě možnosti, a to ano a ne. V generaci Y investovalo do akcií 44 respondentů a 56 respondentů ne. V generaci Z do akcií investovalo 28 respondentů a 78 respondentů nikdy do akcií neinvestovalo (viz graf 15).

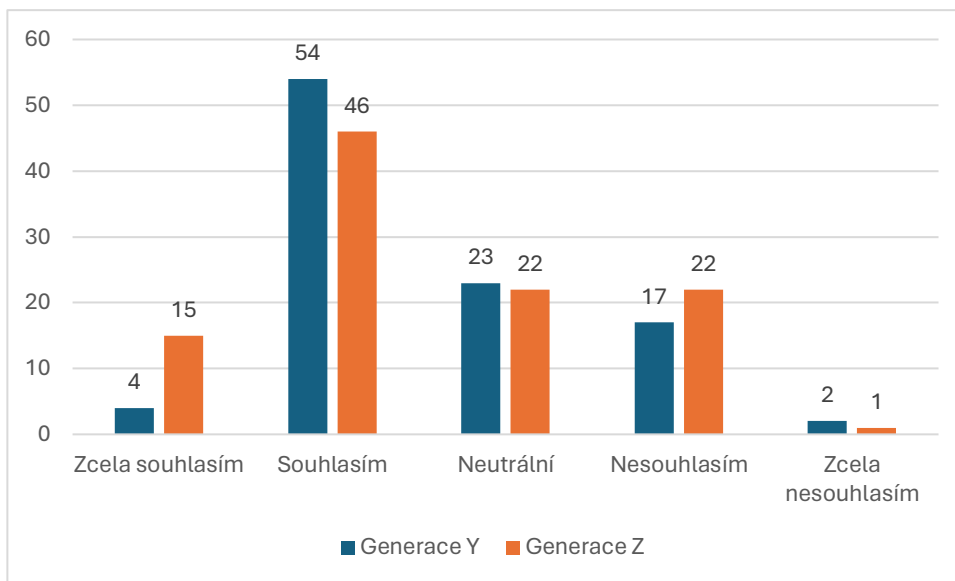

Graf 15: *Investice do akcií (N=206)*

Zdroj: Vlastní zpracování

16. Zamýšlím v budoucnu investovat do akcií.

Otázka číslo šestnáct zkoumala, zda respondenti plánují v budoucnu investovat do akcií. Respondenti měli na výběr z pěti možností: zcela souhlasím, souhlasím, neutrální, nesouhlasím a zcela nesouhlasím. V generaci Y vybrali 4 respondenti možnost zcela souhlasím, 54 respondentů možnost souhlasím, 23 respondentů možnost neutrální, 17 respondentů možnost nesouhlasím a 2 respondenti možnost zcela nesouhlasím. V generaci Z vybralo 15 respondentů možnost zcela souhlasím, 46 respondentů možnost souhlasím, 22 respondentů možnost neutrální, 22 respondentů možnost nesouhlasím a 1 respondent možnost zcela nesouhlasím (viz graf 16). Z výsledků je patrné, že více než polovina respondentů z obou generací plánuje v budoucnu investovat do akcií.

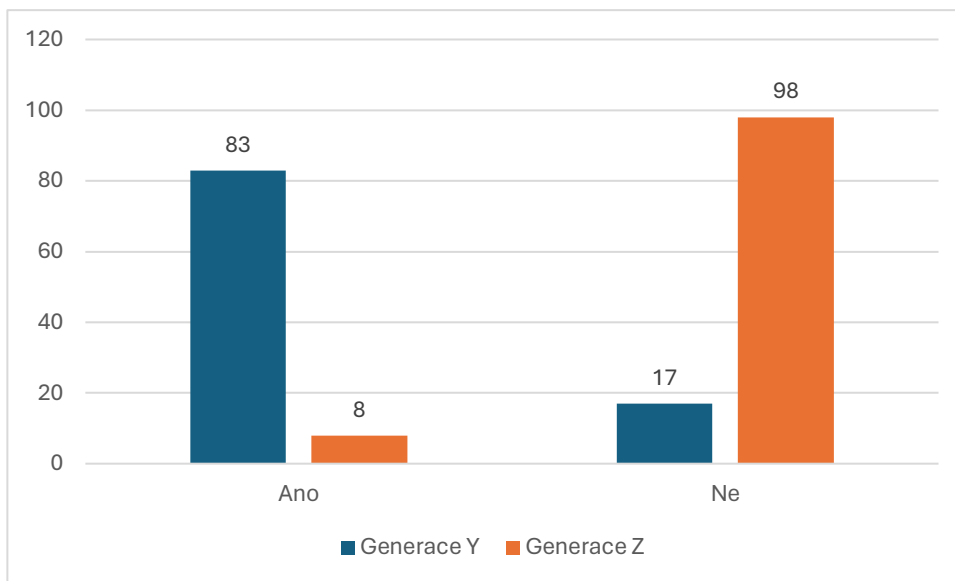

Graf 16: *Budoucí investice do akcií (N=206)*

Zdroj: Vlastní zpracování

17. Investoval(a) jste někdy do nemovitostí?

Respondenti v této otázce odpovídali, zda už někdy investovali do nemovitostí. Respondenti měli na výběr ze dvou možností, a to ano a ne. V generaci Y odpovědělo 83 respondentů, že už někdy do nemovitostí investovalo a 17 respondentů odpovědělo, že do nemovitostí nikdy neinvestovalo. V generaci Z odpovědělo 8 respondentů, že už někdy do nemovitostí investovalo a 98 respondentů odpovědělo, že do nemovitostí nikdy neinvestovalo (viz graf 17). Tento velký rozdíl v odpovědích je zapříčiněn především věkem, protože většina respondentů generace Z jsou stále studenti.

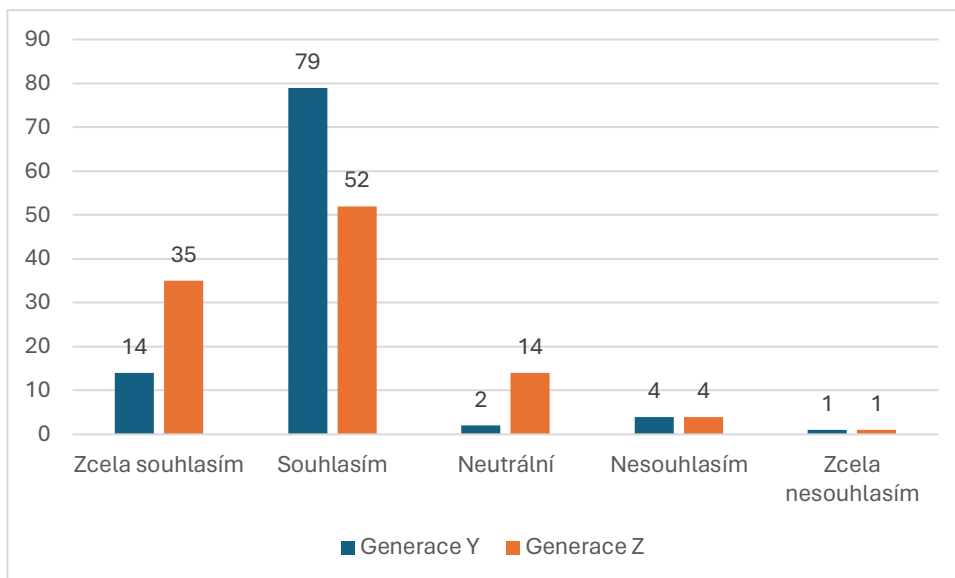

Graf 17: *Investice do nemovitostí (N=206)*

Zdroj: Vlastní zpracování

18. Zamýšlím v budoucnu investovat do nemovitostí.

Cílem otázky bylo zjistit, kolik respondentů z generace Y a Z by chtělo v budoucnu investovat do nemovitostí. Na výběr měli opět z pětistupňové Likertovy škály, kde možnosti byly zcela souhlasím, souhlasím, neutrální, nesouhlasím a zcela nesouhlasím. V generaci Y vybralo 14 respondentů možnost zcela souhlasím, 79 respondentů možnost souhlasím, 2 respondenti možnost neutrální, 4 respondenti možnost nesouhlasím a 1 respondent možnost zcela nesouhlasím. V generaci Z vybralo 35 respondentů možnost zcela souhlasím, 52 respondentů možnost souhlasím, 14 respondentů možnost neutrální, 4 respondenti možnost nesouhlasím a 1 respondent možnost zcela nesouhlasím (viz graf 18). Z výsledků je jasné, že naprostá většina respondentů z generace Y a Z by chtěla v budoucnu investovat do nemovitostí.

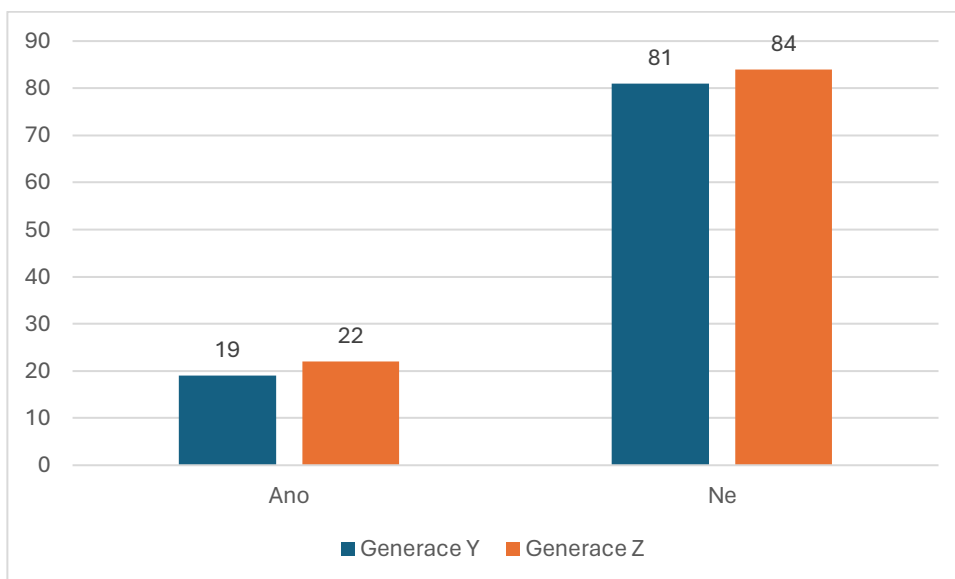

Graf 18: *Budoucí investice do nemovitostí (N=206)*

Zdroj: Vlastní zpracování

19. Investoval(a) jste někdy do kryptoměn?

V devatenácté otázce respondenti odpovídali, zda někdy investovali do kryptoměn. Respondenti měli na výběr dvě možnosti, a to ano a ne. V generaci Y zvolilo možnost ano 19 respondentů a 81 respondentů zvolilo možnost ne. V generaci Z zvolilo 22 respondentů možnost ano a 84 respondentů možnost ne (viz graf 19).

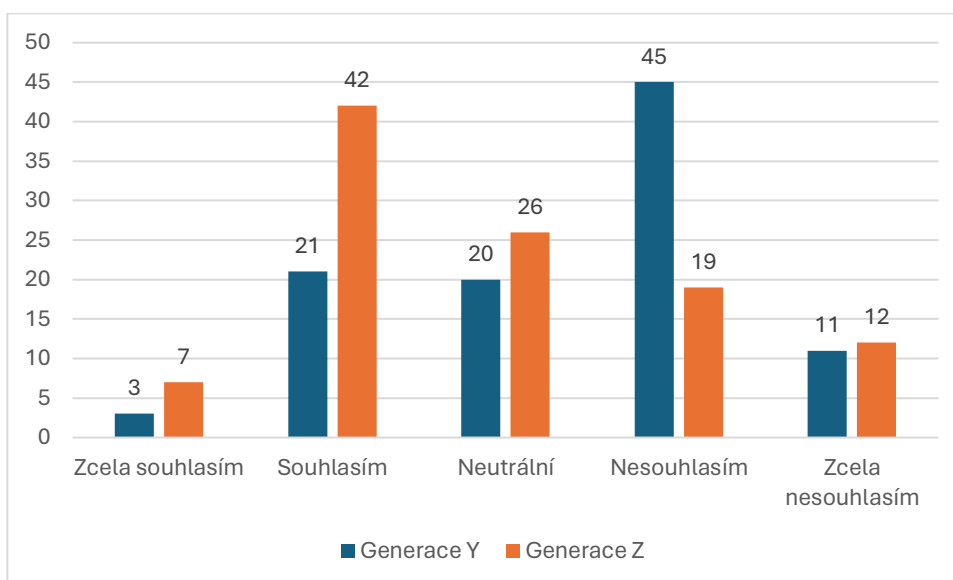

Graf 19: *Investice do kryptoměn (N=206)*

Zdroj: Vlastní zpracování

20. Zamýšlím v budoucnu investovat do kryptoměn.

Cílem otázky bylo zjistit, kolik respondentů plánuje někdy investovat do kryptoměn. Respondenti měli na výběr pět možností: zcela souhlasím, souhlasím, neutrální, nesouhlasím a zcela nesouhlasím. V generaci Y zvolili 3 respondenti možnost zcela souhlasím, 21 respondentů možnost souhlasím, 20 respondentů možnost neutrální, 45 respondentů možnost nesouhlasím a 11 respondentů možnost zcela nesouhlasím. V generaci Z zvolilo 7 respondentů možnost zcela souhlasím, 42 respondentů možnost souhlasím, 26 respondentů možnost neutrální, 19 respondentů možnost nesouhlasím a 12 respondentů možnost zcela nesouhlasím (viz graf 20). Z výsledků je patrné, že generace Z projevuje daleko větší zájem o kryptoměny než generace Y.

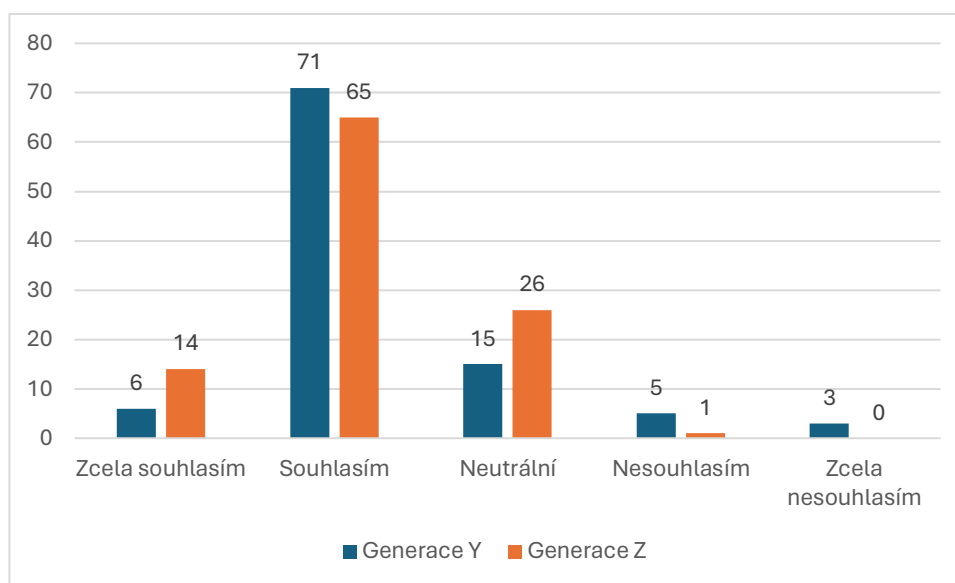
Graf 20: *Budoucí investice do kryptoměn (N=206)*

Zdroj: Vlastní zpracování

21. Investuji/investoval(a) bych, protože chci ochránit své finanční prostředky před inflací.

Cílem této otázky bylo zjistit, zda respondenti investují, nebo by investovali za účelem ochrany svých finančních prostředků před inflací. Respondenti měli na výběr z pěti možností: zcela souhlasím, souhlasím, neutrální, nesouhlasím a zcela nesouhlasím. V generaci Y vybralo 6 respondentů možnost zcela souhlasím, 71 respondentů možnost souhlasím, 15 respondentů možnost neutrální, 5 respondentů možnost nesouhlasím a 3 respondenti možnost zcela nesouhlasím. V generaci Z vybralo 14 respondentů možnost

zcela souhlasím, 65 respondentů možnost souhlasím, 26 respondentů možnost neutrální, 1 respondent možnost nesouhlasím a 0 respondentů možnost zcela nesouhlasím (viz graf 21). Podle výsledků odpovědí je jasné, že obě generace by chtěly investovat, nebo investují, aby ochránily své finanční prostředky.

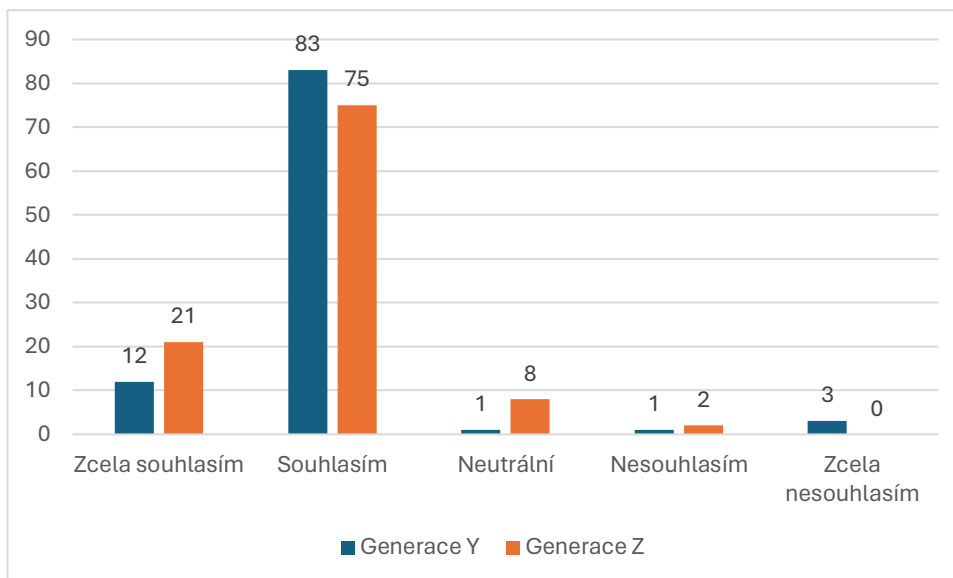

Graf 21: Investování jako možnost ochrany peněz před inflací (N=206)

Zdroj: Vlastní zpracování

22. Investuji/investoval(a) bych za účelem zajistit se na stáří.

Předposlední otázka zkoumala, zda respondenti investují, nebo by investovali za účelem zajistit se na stáří. Respondenti měli na výběr z pěti možností: zcela souhlasím, souhlasím, neutrální, nesouhlasím a zcela nesouhlasím. V generaci Y zvolilo 12 respondentů možnost zcela souhlasím, 83 respondentů možnost souhlasím, 1 respondent možnost neutrální, 1 respondent možnost nesouhlasím a 3 respondenti možnost zcela nesouhlasím. V generaci Z vybralo 21 respondentů možnost zcela souhlasím, 75 respondentů možnost souhlasím, 8 respondentů možnost neutrální, 1 respondent možnost nesouhlasím a 0 respondentů možnost zcela nesouhlasím (viz graf 22). Odpovědi na tuto otázku jsou ještě jasnější než na předchozí. Podle výsledků by naprostá většina respondentů chtěla investovat, aby se zajistila na stáří.

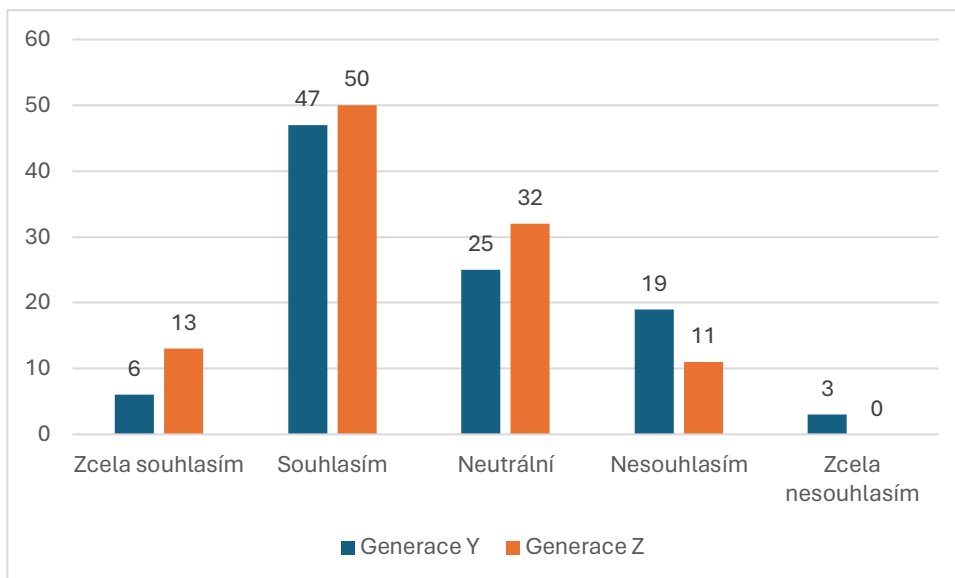

Graf 22: *Investování jako možnost zajištění se na stáří (N=206)*

Zdroj: Vlastní zpracování

23. Investuji/investoval(a) bych za účelem zajistit si vedlejší příjem.

Poslední otázka měla za cíl zjistit, zda respondenti investují, nebo by investovali za účelem zajistit si vedlejší příjem. Respondenti měli na výběr z pěti možností: zcela souhlasím, souhlasím, neutrální, nesouhlasím a zcela nesouhlasím. V generaci Y zvolilo 6 respondentů možnost zcela souhlasím, 47 respondentů možnost souhlasím, 25 respondentů možnost neutrální, 19 respondentů možnost nesouhlasím a 3 respondenti možnost zcela nesouhlasím. V generaci Z vybralo 13 respondentů možnost zcela souhlasím, 50 respondentů možnost souhlasím, 32 respondentů možnost neutrální, 11 respondentů možnost nesouhlasím a 0 respondentů možnost zcela nesouhlasím (viz graf 23). Odpovědi na tuto otázku mají obě generace podobné, možnost souhlasím je nejčastěji volená, ale ne tak jednoznačně, jak v předchozích otázkách.

Graf 23: *Investování jako možnost zajistit si vedlejší příjem (N=206)*

Zdroj: Vlastní zpracování

3. Zodpovězení výzkumných otázek

3.1 Jak lze charakterizovat afektivní složku postoje generace Y a Z k vybraným možnostem investování?

Pro odpověď na tuto výzkumnou otázku bylo v dotazníkovém šetření vytvořeno pět otázek, na které měli respondenti z generace Y a Z odpovídat. Z výsledných dat byla zjištěna afektivní složka generace Y a Z vůči vybraným možnostem investování, kterými byly akcie, nemovitosti a kryptoměny.

U možnosti investice do akcií projevila generace Y smíšené pocity, přičemž 41 respondentů projevilo pozitivní pocity, 56 neutrálních a 3 negativní. Generace Z vykazuje podobné trendy, s větší převahou pozitivních pocitů a to 44 pozitivních a 62 neutrálních.

Možnost investování do nemovitostí měla velmi kladné hodnocení. Odpovědi obou generací byly velmi jasné, s většinovým podílem pozitivních reakcí. Generace Y projevila 92 pozitivních odpovědí a 8 neutrálních, zatímco generace Z vykazala 91 pozitivních, 13 neutrálních a pouze 2 negativní.

Investování do kryptoměn bylo poslední možností investování. Zde bylo patrné rozdílné vnímání mezi generacemi. Generace Y projevila větší podíl negativních odpovědí (41 negativních, 44 neutrálních a 15 pozitivních), zatímco generace Z projevila vyšší podíl pozitivních reakcí (34 pozitivních, 56 neutrálních a 16 negativních).

Z uvedených dat je patrné, že generace Y a Z mají odlišné pocity k různým typům investic. Generace Y může mít větší strach z nových investičních možností, jako jsou kryptoměny. U generace Z je pravděpodobnější, že bude otevřenější k novějším typům investic. Tyto pocity ovlivňují osobní zkušenosti, znalosti a ekonomická stabilita.

3.2 Jak lze charakterizovat kognitivní složku postoje generace Y a Z k vybraným možnostem investování?

Pro odpověď na výzkumnou otázku týkající se kognitivní složky postoje bylo v dotazníkovém šetření vytvořeno šest otázek. Jednotlivé otázky zkoumaly, jak respondenti vnímají své znalosti a složitost investování do různých aktiv.

Na základě výsledků lze konstatovat, že generace Y a Z mají podobný přístup k investování do akcií. Více než polovina respondentů z obou generací si myslí, že nemají dostatečné znalosti pro úspěšné investování do akcií. Obě generace také vnímají investování do akcií jako složité, i když s různým důrazem. Generace Y má tendenci považovat investování do akcií za složitější než generace Z.

U investování do nemovitostí si více než polovina generace Y myslí, že má dostatečné znalosti pro úspěšné investování. Generace Z nemá tak jednoznačné odpovědi, ale převládá názor, že nemají dostatečné znalosti. Obě generace mají tendenci vnímat investování do nemovitostí jako složité. Avšak generace Y vnímá investování do nemovitostí jako méně složité než generace Z.

V případě investování do kryptoměn mají obě generace téměř shodné výsledky v tom, že si většina respondentů myslí, že nemají dostatečné znalosti pro úspěšné investování do kryptoměn. Obě generace také považují investování do kryptoměn za složité, přičemž generace Z je o něco pozitivnější ve vnímání složitosti než generace Y.

Celkově lze tedy poznamenat, že obě generace vykazují určité rozdíly ve vnímání svých znalostí a složitosti investování do různých aktiv. Tyto rozdíly mohou být ovlivněny věkem, zkušenostmi a také širšími sociálními a ekonomickými faktory.

3.3 Jak lze charakterizovat behaviorální složku postoje generace Y a Z k vybraným možnostem investování?

Pro odpověď na výzkumnou otázku týkající se behaviorální složky postoje bylo v dotazníkovém šetření vytvořeno devět otázek. Na základě dat z dotazníkového šetření lze charakterizovat behaviorální složku postoje generace Y a Z k vybraným možnostem investování následovně.

Z dat vyplývá, že 44 respondentů generace Y někdy investovalo do akcií, což je téměř polovina. V budoucnu by avšak chtělo investovat ještě více zástupců generace Y, přesněji 56 respondentů. U generace Z investovalo pouze 28 respondentů, avšak 61 respondentů odpovědělo, že se chystá v budoucnu investovat do akcií.

Další možností investování bylo investování do nemovitostí, kde 83 respondentů z generace Y odpovědělo, že už někdy investovalo do nemovitostí a 93 respondentů

odpovědělo kladně na otázku, zda v budoucnu zamýšlí investovat do nemovitostí. Z respondentů generace Z investovalo do nemovitostí pouze 8 zástupců, ale 87 respondentů odpovědělo, že v budoucnu zamýšlí investovat právě do nemovitostí.

Třetí možností investování bylo investování do kryptoměn, kde 19 respondentů z generace Y někdy investovalo do kryptoměn a pouze 24 respondentů odpovědělo, že by měli zájem v budoucnu investovat do kryptoměn. Z generace Z investovalo někdy do kryptoměn 22 respondentů. Avšak 47 respondentů chce v budoucnu investovat do kryptoměn.

Celkově lze tedy konstatovat, že generace Y a Z projevují podobný zájem o investování do akcií. U investování do nemovitostí projevuje generace Y větší aktivitu, což je zapříčiněno věkem, protože většina zástupců generace Z ještě studuje. Plány na investování do nemovitostí jsou avšak u obou generací velmi podobné. Největší rozdíl mezi generacemi Y a Z je v možnosti investování do kryptoměn. Zde se projevuje, že generace Z je více přizpůsobivá novým možnostem investování a nebojí se tolik rizika s nimi spojeného. Obě generace také vyjadřují obdobnou motivaci k investování, zejména pokud jde o ochranu finančních prostředků a zajištění se na stáří.

Data získaná z dotazníkového šetření navazují a potvrzují předchozí výzkumy, které jsou zmíněny v kapitole číslo 7. Potvrdilo se, že Češi nejvíce důvěřují nemovitostem a také by do nich nejraději investovali. Stejný výsledek měl průzkum, který provedla v roce 2022 Asociace pro kapitálový trh ČR ve spolupráci s agenturou PerfectCrowd (Kolektiv autorů, 2023). Je nutné podotknout, že je zde vidět větší aktivita a zájem respondentů o investování než v předchozích letech, kdy se například v průzkumu Instant Research pro Generali Investments CEE zjistilo, že investuje pouze 38 % respondentů (Generali CEE Holding, 2021). Společnost EY v roce 2023 provedla průzkum s názvem EY Consumer Banking Survey, kde se zjistilo, že respondenti nejčastěji investují kvůli lepšímu zhodnocení a pro zabezpečení na důchod (Janeček, 2023). Dotazníkové šetření v této bakalářské práci potvrdilo, že respondenti chtějí investovat nejčastěji právě z těchto důvodů.

4. Limity výzkumu

Bakalářská práce zkoumala postoj generace Y a Z k vybraným možnostem investování, kterými jsou akcie, nemovitosti a kryptoměny. Výsledky výzkumu přinesly zhodnocení těchto skutečností u vybraných generací.

Je však důležité vzít v úvahu, že výzkum zaznamenal 206 odpovědí. Tato skutečnost by mohla představovat limit tohoto výzkumu a získaná data tak nemusí přesně odrážet celou populaci České republiky. Výsledky jsou platné převážně pro respondenty, kteří odpovídali na šetření z této bakalářské práce a měly by sloužit převážně pro orientační účely.

Pro získání objektivnějšího pohledu na tuto problematiku bych navrhoval provést rozsáhlejší studii s významně větším počtem respondentů. Také je zde možnost provést podrobnější výzkum na kvalitativní bázi, například formou rozhovorů, kdy se respondenti mohou lépe vyjádřit k problému.

5. Využitelnost výsledků práce v praxi

5.1 Teoretické využití

Teoretické využití výsledků bakalářské práce spočívá v poskytnutí důležitých informací pro porozumění postojům a preferencím generace Y a Z v oblasti investování. Výsledky dotazníkového šetření poskytnou data pro analýzu afektivní, kognitivní a behaviorální složky postojů generace Y a Z k vybraným možnostem investování. Analýza všech složek postojů umožní hlouběji porozumět motivacím, přesvědčením a skutečnému investičnímu chování těchto dvou generací. Dále na základě výsledků dotazníkového šetření lze identifikovat, které investiční možnosti jsou pro generace Y a Z nejatraktivnější. To umožní odhadovat budoucí trendy v investičním chování a přizpůsobit strategie finančního plánování a poradenství. Další teoretické využití je srovnání postojů a investičních preferencí mezi generacemi Y a Z. Tím se může odhalit, jak se tyto generace odlišují v přístupu k investování a jaké faktory ovlivňují jejich rozhodování.

5.2 Praktické využití

Praktické využití výsledků bakalářské práce spočívá ve formulaci strategií finančního plánování, cílení marketingových kampaní a optimalizaci produktů a služeb.

Výsledky bakalářské práce poskytnou konkrétní informace, které mohou finanční poradci a manažeři investičních fondů využít k formulaci strategií finančního plánování a produktů, které budou lépe odpovídat preferencím zástupců generace Y a Z. Na základě poznatků z dotazníkového šetření mohou firmy cílit své marketingové kampaně specificky na generace Y a Z. To znamená, že je budou oslovovat formou, která bude nejefektivnější a nejlépe odpovídat jejich investičním potřebám a preferencím. Poslední zmíněnou možností praktického využití je optimalizace produktů a služeb. Výsledky šetření mohou pomoci při optimalizaci produktů a služeb souvisejících s investováním, aby lépe vyhovovaly potřebám a očekáváním zástupců generace Y a Z.

Závěr

Bakalářská práce byla rozdělena na teoretickou a praktickou část. Cílem bakalářské práce bylo zjistit postoj generace Y a Z v České republice k vybraným možnostem investování, kterými byly akcie, nemovitosti a kryptoměny.

V teoretické části byl vysvětlen pojem postoj, jeho složky a způsoby měření. Dále bylo vysvětleno, co znamená postoj k investování a riziku. Následně byly charakterizovány vybrané generace. V práci byly podrobně popsány základní pojmy v oblasti investování, které byly v bakalářské práci používány. V teoretické části byly následně představeny a charakterizovány jednotlivé možnosti investování, jejich druhy a způsoby investování. V závěru teoretické části byl popsán současný stav poznání v České republice.

V praktické části byl stanoven cíl bakalářské práce a výzkumné otázky. Pro zodpovězení výzkumných otázek a naplnění cíle práce bylo zapotřebí v praktické části provést dotazníkové šetření. Dotazníkového šetření se zúčastnilo 206 respondentů. Generace Y měla 100 zástupců a generace Z měla 106 zástupců. Z výsledků dotazníkového šetření bylo v praktické části odpovězeno na tři výzkumné otázky.

Z odpovědí na výzkumné otázky vyplynulo, že generace Y a Z projevují odlišné postoje k jednotlivým formám investování. Tyto rozdíly mohou být způsobeny různými faktory, jako je finanční gramotnost nebo osobní zkušenosti. Obě generace projevovaly kladný postoj k možnosti investování do nemovitostí. U možnosti investování do akcií převažoval spíše kladný postoj respondentů u obou generací, i když generace Y věřila této možnosti více. Největší rozdíl byl u možnosti investování do kryptoměn, kde generace Y neměla kladný postoj k této možnosti. Generace Z měla k možnosti investování do kryptoměn daleko kladnější postoj.

Jedním z důležitých zjištění výzkumu byl potenciální nárůst zájmu o investování u obou generací. Generace Y se chtěla více zajímat o akcie a nemovitosti a generace Z se zajímala více o nemovitosti a kryptoměny.

Summary

The bachelor thesis was divided into theoretical and practical parts. The aim of the bachelor thesis was to determine the attitude of Generation Y and Z in the Czech Republic towards selected investment options, which were stocks, real estate and cryptocurrencies.

The theoretical part explained the concept of attitude, its components and methods of measurement. Furthermore, it was explained what attitude towards investment and risk means. Subsequently, the selected generations were characterized. The basic concepts in the field of investing that were used in the bachelor thesis were described in detail. In the theoretical part, the different investment options, their types and investment methods were then introduced and characterized. The theoretical part concluded with a description of the current state of knowledge in the Czech Republic.

In the practical part, the aim of the bachelor thesis and research questions were set. In order to answer the research questions and fulfil the aim of the thesis, a questionnaire survey was needed in the practical part. 206 respondents participated in the questionnaire survey. Generation Y had 100 representatives and Generation Z had 106 representatives. From the results of the questionnaire survey, three research questions were answered in the practical part.

The answers to the research questions showed that Generation Y and Z showed different attitudes towards different forms of investment. These differences may be due to various factors such as financial literacy or personal experience. Both generations showed positive attitudes towards the possibility of investing in real estate. For the option of investing in equities, respondents in both generations were more likely to have a positive attitude, although Generation Y was more confident in this option. The biggest difference was for the option of investing in cryptocurrencies, where Generation Y did not have a positive attitude towards this option. Generation Z had a much more positive attitude towards the possibility of investing in cryptocurrencies.

One important finding of the research was the potential increase in interest in investing for both generations. Generation Y wanted to be more interested in stocks and real estate and Generation Z was more interested in real estate and cryptocurrencies.

Použité zdroje

Knižní zdroje

- Dušek, D. (2015). *Základy oceňování nemovitých věcí* (1st ed.). VŠE.
- Gladiš, D. (2021). *Akciové investice 2., rozšířené vydání* (2nd ed.). Grada.
- Hayesová, N. (2013). *Základy sociální psychologie*. Portál
- Kohout, P. (2013). *Investiční strategie pro třetí tisíciletí 7. aktualizované a přepracované vydání* (7 ed.). Grada.
- Rejnuš, O. (2014). *Finanční trhy 4., aktualizované a rozšířené vydání* (4 ed.). Grada.
- Rejnuš, O. (2001). *Teorie a praxe obchodování s cennými papíry* (1st ed.). Computer Press.
- Schwarz, N. (2008). Attitude measurement. In W. D. Crano & R. Prislin (Eds.), *Attitudes and attitude change* (pp. 41–60). Psychology Press.
- Syrový, P., & Tyl, T. (2021). *Osobní finance: řízení financí pro každého. 4. aktualizované vydání*. Grada Publishing.
- Šoba, O., & Širůček, M. (2017). *Finanční matematika v praxi 2., aktualizované a rozšířené vydání*. Grada.
- Tůma, A. (2014). *Průvodce úspěšného investora: vše, co potřebujete vědět o fonděch*. Grada.
- Veselá, J. (2007). *Investování na kapitálových trzích* (1st ed.). ASPI.

Odborné články

- Breckler, S. J. (1984). Empirical Validation of Affect, Behavior, and Cognition as Distinct Components of Attitude. *Journal of Personality and Social Psychology*, (47(6), 1191–1205.
- Chuen, D. L. K., Guo, L., & Wang, Y. (2017). Cryptocurrency: A new investment opportunity?. *The journal of alternative investments*, 20(3), 16-40.
- Rosdiana, R. (2020). Investment behavior in generation Z and millennial generation. *Dinasti International Journal of Economics, Finance & Accounting*, (5), 766-780.
- Sukamolson, S. (2007). Fundamentals of quantitative research. *Language Institute Chulalongkorn University*, 1(3), 1-20.

Taherdoost, H. (2019). What Is the Best Response Scale for Survey and Questionnaire Design; Review of Different Lengths of Rating Scale / Attitude Scale / Likert Scale. *International Journal of Academic Research in Management*, (8), 1-10.

Elektronické zdroje

Binance-academy. (2020, 19. ledna). *A Beginner's Guide to Cryptocurrency Trading Strategies*.

https://academy.binance.com/en/articles/a-beginners-guide-to-cryptocurrency-trading-strategies?utm_source=googleadwords_int_pmax&utm_medium=cpc&ref=HDYAHEES&gclid=CjwKCAiAt5euBhB9EiwAdkXWO2AphPLwYRdw_wrmb_wRyGitQ7taMHpkeg-TpqSkdLdqW6cn5mLIhhoCpE4QAvD_BwE

Česká národní banka. (2023). *Slovník: Inflace*.

<https://www.cnb.cz/cs/obecne/slovník/index.html>

Česká národní banka. (2023). *Slovník: Investice*.

<https://www.cnb.cz/cs/obecne/slovník/index.html>

Damiha. (2017, 30. června). *Typy investorů – jací jste právě vy?*

<https://www.finstart.cz/typy-investoru-jaci-prave-vy/>

Dimock, M. (2019, 17. ledna). *Defining generations: Where Millennials end and Generation Z begins*. <https://www.pewresearch.org/short-reads/2019/01/17/where-millennials-end-and-generation-z-begins/>

Ferenc, J. (2023). *Jak investují boomeri, generace X, mileniálové a generace Z?*

https://svethospodarstvi.cz/byznys/jak-investuji-boomeri-x-milenialove-a-generace-z/?fbclid=IwAR2ChursVCmI61n9eQ_slJXEDqHpoHcq1b1Xn6pS9dNjjq_59IhrA52BFos

Finance.cz. (2020). *Hypoteční zástavní listy*.

<https://www.finance.cz/bydleni/hypoteky/abeceda-hypotek/hypotecni-zastavni-listy/>

Finance.cz. (2016). *Konzervativní investor*.

<https://investice.finance.cz/zacinajici-investor/profil-investora/konzervativni/>

Frankenfield, J. (2023, 3. listopadu). *Cryptocurrency Explained With Pros and Cons for Investment*. <https://www.investopedia.com/terms/c/cryptocurrency.asp>

Frankenfield, J. (2023, 13. října). *What is bitcoin? How to mine, buy, and use it*.

<https://www.investopedia.com/terms/b/bitcoin.asp>

Garnett, A. G. (2024, 12. ledna). *How to Invest in Cryptocurrency*.

<https://www.investopedia.com/investing-in-cryptocurrency-5215269>

Generali CEE Holding. (2021, 15. dubna). *A quarter of Czechs keep savings in a current account or in cash, according to a survey by Generali Investments CEE*.

<https://www.generalicee.com/article/news/a-quarter-of-czechs-keep-savings-in-a-current-account-or-in-cash-according-to-a-survey-by-general-investments-cee>

- Hammill, G. (2005). *Mixing and Managing Four Generations of Employees*
<https://portal.fdu.edu/newspubs/magazine/05ws/generations.htm>
- Hayes, A. (2023, 16. března). *Investment Basics Explained With Types to Invest in.*
<https://www.investopedia.com/terms/i/investment.asp>
- Hicks, C. (2023, 4. května). *What Is Tether? How Does It Work?*
<https://www.forbes.com/advisor/in/investing/cryptocurrency/what-is-tether-usdt/>
- Hong, E. (2023, 18. října). *How Does Bitcoin Mining Work?*
<https://www.investopedia.com/tech/how-does-bitcoin-mining-work/>
- Chen, J. (2020, 29. prosince). *Equity Fund: Definition, Types, Advantages.*
<https://www.investopedia.com/terms/e/equityfund.asp>
- Chen, J. (2023, 22. prosince). *Real Estate Investment Trust (REIT): How They Work and How to Invest.* <https://www.investopedia.com/terms/r/reit.asp>
- Janeček, P. (2023, 27. července). *EY Banking Survey 2023: Téměř polovina Čechů neinvestuje, hlavní překážkou je nedostatek financí.*
https://www.ey.com/cs_cz/financial-services/ey-banking-survey-2023-temer-polovina-cechu-neinvestuje
- Kenton, W. (2023, 29. srpna). *Financial Instruments Explained: Types and Asset Classes.* <https://www.investopedia.com/terms/f/financialinstrument.asp>
- Kolektiv autorů. (2023, 24. ledna). *Češi nevěří státu. Investují, aby se sami zajistili na stáří.* <https://www.investicniweb.cz/osobni-finance/sporeni-duchody/cesi-neveri-statu-investuji-aby-se-sami-zajistili-na-stari>
- Kudláček, P. (2022, 29. června). *Likvidita: Co to je? Proč je pro vás jako investora důležitá?* <https://finex.cz/likvidita-co-to-je-proc-je-pro-vas-jako-investora-dulezita/>
- Kudláček, P. (2023). *Investice do nemovitostí – Komplexní průvodce pro začátečníky.*
<https://finex.cz/rubrika/investice/nemovitosti/?fbclid=IwAR29SQoytgYWgctTHlbtQJwg5KrLnghDCUsVg1i08EaYDUAvlgWkdFRwX5k>
- Michael, A. (2023, 3. dubna). *What Is Ethereum (ETH) And How Does It Work?*
<https://www.forbes.com/advisor/au/investing/cryptocurrency/what-is-ethereum/>
- Ministerstvo financí. (2014, 30. dubna). *Investice obecně.*
<https://www.investopedia.com/terms/i/investment.asp>
- Patoka, J. (2023, 1. prosince). *BRRRR Method: What Is It And How Does It Work?*
<https://www.forbes.com/advisor/mortgages/real-estate/brrrr-method/>
- Shah, S. (2021, 21. června). *The Advantages And Disadvantages Of Fixing And Flipping Real Estate.*

<https://www.forbes.com/sites/forbesrealestatecouncil/2021/06/21/the-advantages-and-disadvantages-of-fixing-and-flipping-real-estate/?sh=4a3bc22e2d94>

Spencer, M. (2022, 7 června). *What's The Difference Between Emotions, Feelings, And Moods?* <https://dakotafamilyservices.org/resources/blog/archive/moods-feelings-emotions/>

Treffeisen, B. (2022, 1. srpna). *GenZ Wants To Invest In Line With Their Values, But The Economy Is Making That Harder.* <https://www.investopedia.com/genz-wants-to-invest-in-line-with-their-values-but-the-economy-is-making-that-harder-7568328#citation-1>

Vláčil, J. (2018). *Sociologická encyklopedie*. Postoj. <https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Postoj>

Wiedmer, T. (2015). *Generations Do Differ: Best Practices in Leading Traditionalists, Boomers, and Generations X, Y, and Z.* <https://www.proquest.com/docview/1770514324?accountid=16730>

Wilmington. (2018, 28. prosince). *Postoj (Attitude)*. <https://managementmania.com/cs/postoj>

Zákony

§ 2 Zákon č. 256/2013 Sb., *Zákon o katastru nemovitostí* (2014). <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2013-256?text=pozemek>

§ 256 odst. 1 Zákon č. 90/2012 Sb., *Zákon o obchodních korporacích* (2014). <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-90>

§ 259 odst. 1 Zákon č. 90/2012 Sb., *Zákon o obchodních korporacích*. (2014). <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-90>

§ 263 Zákon č. 90/2012 Sb., *Zákon o obchodních korporacích*. (2014). <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-90>

§ 264 Zákon č. 90/2012 Sb., *Zákon o obchodních korporacích*. (2014). <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-90>

§ 269 Zákon č. 90/2012 Sb., *Zákon o obchodních korporacích*. (2014). <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-90>

§ 270 Zákon č. 90/2012 Sb., *Zákon o obchodních korporacích*. (2014). <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-90>

§ 274 Zákon č. 90/2012 Sb., *Zákon o obchodních korporacích*. (2014). <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-90>

§ 498 Zákon č. 89/2012 Sb., *Občanský zákoník* (2014). <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>

Použité zkratky

ZOK Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, ve znění novel k 1. 1. 2014

Seznam obrázků

Obrázek 1: Tříkomponentový model postojů	11
Obrázek 2: Investiční trojúhelník.....	17
Obrázek 3: Investiční nástroje	19

Seznam grafů

Graf 1: Rok narození respondentů (N=206)	34
Graf 2: Pohlaví respondentů (N=206)	35
Graf 3: Nejvyšší dosažené vzdělání (N=206)	35
Graf 4: Pocity respondentů při představě investování do akcií (N=206)	36
Graf 5: Pocity respondentů při představě investování do nemovitostí (N=206)	37
Graf 6: Pocity respondentů při představě investování do kryptoměn (N=206)	38
Graf 7: Strach respondentů při představě investování	39
Graf 8: Postoj respondentů k riziku (N=206)	40
Graf 9: Znalosti respondentů o možnosti investování do akcií (N=206)	41
Graf 10: Složitost investování do akcií (N=206)	42
Graf 11: Znalosti respondentů o možnosti investování do nemovitostí (N=206)	43
Graf 12: Složitost investování do nemovitostí (N=206)	44
Graf 13: Znalosti respondentů o možnosti investování do kryptoměn (N=206)	45
Graf 14: Složitost investování do kryptoměn (N=206)	46
Graf 15: Investice do akcií (N=206)	47
Graf 16: Budoucí investice do akcií (N=206)	48
Graf 17: Investice do nemovitostí (N=206)	49
Graf 18: Budoucí investice do nemovitostí (N=206)	50
Graf 19: Investice do kryptoměn (N=206)	50
Graf 20: Budoucí investice do kryptoměn (N=206)	51

Graf 21: Investování jako možnost ochrany peněz před inflací (N=206)	52
Graf 22: Investování jako možnost zajištění se na stáří (N=206).....	53
Graf 23: Investování jako možnost zajistit si vedlejší příjem (N=206)	54

Seznam příloh

Příloha 1: Online dotazník

Přílohy

Postoj generace Y a Z k vybraným možnostem investování

Dobrý den,

jmenuji se Jaroslav Jurník, studuji Ekonomicko-manažerská studia na Univerzitě Palackého v Olomouci a obracím se na Vás s prosbou o zapojení se do průzkumu potřebného pro moji bakalářskou práci, která nese název: **Postoj generace Y a Z k vybraným možnostem investování**.

Prosím, aby dotazník vyplňovali lidé, kteří jsou narozeni mezi lety 1981–1996 (generace Y) a 1997-2012 (generace Z). Všechny odpovědi jsou anonymní a slouží ke zpracování analytické části bakalářské práce.

Dotazník Vám zabere maximálně 5-10 minut.

Děkuji mockrát za Váš čas.

Jaroslav Jurník

Otázky:

1. Uveďte prosím, jaký je Váš rok narození.
 - 1981-1988
 - 1989-1996
 - 1997-2004
 - 2005-2012
2. Uveďte prosím, jaké je Vaše pohlaví.
 - Muž
 - Žena
 - Jiné
3. Uveďte prosím, jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání
 - Základní
 - Vyučen(a)
 - Středoškolské s maturitou
 - Vyšší odborné
 - Vysokoškolské
4. Jaké máte pocity při představě investování do akcií?
 - Pozitivní

- Neutrální
 - Negativní
5. Jaké máte pocity při představě investování do nemovitostí?
- Pozitivní
 - Neutrální
 - Negativní
6. Jaké máte pocity při představě investování do kryptoměn?
- Pozitivní
 - Neutrální
 - Negativní
7. Mám strach ze ztráty peněz při představě investování do
- Akcií
 - Nemovitostí
 - Kryptoměn
 - Nemám strach
8. Představa vyššího rizika u investice mě láká, protože představuje potenciální vyšší zhodnocení.
- Zcela souhlasím Souhlasím Neutrální Nesouhlasím Zcela nesouhlasím
9. Věřím, že mám dostatečné znalosti, pro úspěšné investování do akcií.
- Zcela souhlasím Souhlasím Neutrální Nesouhlasím Zcela nesouhlasím
10. Myslím si, že investování do akcií je složité.
- Zcela souhlasím Souhlasím Neutrální Nesouhlasím Zcela nesouhlasím
11. Věřím, že mám dostatečné znalosti, pro úspěšné investování do nemovitostí.
- Zcela souhlasím Souhlasím Neutrální Nesouhlasím Zcela nesouhlasím
12. Myslím si, že investování do nemovitostí je složité.
- Zcela souhlasím Souhlasím Neutrální Nesouhlasím Zcela nesouhlasím
13. Věřím, že mám dostatečné znalosti, pro úspěšné investování do kryptoměn.
- Zcela souhlasím Souhlasím Neutrální Nesouhlasím Zcela nesouhlasím
14. Myslím si, že investování do kryptoměn je složité.
- Zcela souhlasím Souhlasím Neutrální Nesouhlasím Zcela nesouhlasím
15. Investoval(a) jste někdy do akcií?
- ano ne

16. Zamýšlím v budoucnu investovat do akcií.
 Zcela souhlasím Souhlasím Neutrální Nesouhlasím Zcela nesouhlasím
17. Investoval(a) jste někdy do nemovitostí?
 ano ne
18. Zamýšlím v budoucnu investovat do nemovitostí.
 Zcela souhlasím Souhlasím Neutrální Nesouhlasím Zcela nesouhlasím
19. Investoval(a) jste někdy do kryptoměn?
 ano ne
20. Zamýšlím v budoucnu investovat do kryptoměn.
 Zcela souhlasím Souhlasím Neutrální Nesouhlasím Zcela nesouhlasím
21. Investuji/investoval(a) bych, protože chci ochránit své finanční prostředky před inflací.
 Zcela souhlasím Souhlasím Neutrální Nesouhlasím Zcela nesouhlasím
22. Investuji/investoval(a) bych za účelem zajistit se na stáří.
 Zcela souhlasím Souhlasím Neutrální Nesouhlasím Zcela nesouhlasím
23. Investuji/investoval(a) bych za účelem zajistit si vedlejší příjem.
 Zcela souhlasím Souhlasím Neutrální Nesouhlasím Zcela nesouhlasím